

M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém-utca 6-7. Telefon: 189-490, 238-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

m t i b e l f ö l d i h i r e k

1972. február 8.

bb 1. magas szovjet elismerés egy magyar tudósnak

1 ms/mm-ju zs hgy

1972. február 8.

az antarktiszot kutató szovjet bizottság a hatodik földrész fölfedezésének 150. évfordulóján alapított emléktáblával tüntette ki dr. Láng sándor professzort, az ötvös Loránd tudományegyetem földrajztudományi tanszékének vezetőjét.

x x x

Kitüntetése alkalmából dr. Láng sándor elmondta az mti munkatársának:

- két évvel ezelőtt 1970 januárjában ünnepelte a tudományos világ a szovjetunió tudományos akadémiaja leningrádi emlékünnepevényén a bellingshausen-expedíció nagyszerű eredményének, az antarktisz fölfedezésének 150. évfordulóját. a voszok és a mirnij hajók történelmi útjának évfordulóján alapították az emléktáblát, amellyel rész(ül) kiváló antarktisz-kutatókat, részint olyan külföldi szakembereket tüntetnek ki, akik szovjet vonatkozású földrajztudományi kutató és szakirodalmi munkásságot fejtettek ki.

- magam ez utóbbiak sorába tartozom. két évvel ezelőtt Magyarország képviselőjeként részt vettem az említett ünnepségen, majd utána egy évet töltöttem vendégprofesszorként a leningrádi zsdanov, a moszkvai J. G. Gornoszov, valamint a kazanyi és az irkucki egyetemen. tudományos munkásságom jelentős részét szenteltem grúzia és Örményország, valamint az antarktisz földrajzának.

- bár a kitüntetés személyemben engem ért, az egész magyar geográfiának szól. ez egyébként a szovjet antarktisz bizottság elnökhelyettesének, az emléktáblához csatolt megleghangú kísérő leveléből is kitűnik, amelyben többek között azt a reményét fejezi ki, hogy a magyar és a szovjet tudósok együttműködése az antarktiszon is egyre szorosabbá válik. /mti/

--

M

- 1 -

bb 2. a berlini csata - az utolsó roham - tizenhat új alkotást vásárolt a filmátvételi bizottság

1 ro/tr-ju zs hgy

1972. február 8.

a közeli napokban érkezett haza moszkvából a filmátvételi bizottság, 12 játékfilmmel a „ tarsoláyában„. átvették a fel-szabadítás iv. és v. / befejező / részét. az első címe a berlini csata, az utóbbi az utolsó roham. leonyid oszika rendezte a za-har berkut című színes szélesvásznú filmet, amely a kijevi do-vzsenko stúdió-ban készült. a cselekmény középpontjában a kijevi fejedelemségnek a tatár hordák elleni védekezése áll, vidám bűnügyi történet a siker lovagjai. a színes filmet alekszandr szerij rendezte, főszerepeit jevgenij leonov, natalja fatyje-va, oleg vidov és nyikolaj oljalin játssza. ugyancsak bűnügyi történet „ a nyomozás vezetője„ amely szintén a do-vzsenko stu-dióban készült.

azerbajdzsan művészek alkotása az elmúlt egy nap. a mai történet morális kérdéseket vizsgál, egy be nem teljesült sze-relem történetének tükrében. a bakuban játszódó filmet arif ba-bajev rendezte. vasziliy suksin regényéből készített filmet leo-nyid golovnya: a színes, szélesvásznú film cselekménye egy szibériai faluban játszódik, a huszasevek elején. a regényátdolgo-zás címe a ljubavinok vége, főszereplői albert akcsurin, mari-anna vertyinszkaja, vlagyiszlav dvorzseckij.

két most megvásárolt film az újabb korosztályokhoz szól. az állam vagyona című színes, szélesvásznú alkotás témája: egy kisfiú és egy tapasztalatlan fiatalember harca a kalandorokkal, akik értékes műkincseket akarnak külföldre vinni. a jaj ez a násztya! történetében a tőves „ hős nő„ élénk fantáziája okoz sok derűs bonyodalmat a történetben.

„ a fehér királynő futása a sport világába vezet el a nézőket. grigorij csuhraj írta és rendezte az emlékezés című háborus témájú filmet, amelynek elkészítése során franciaország-ban, angliában, nyugat-németországban, az ndk-ban, és a szovjet-unióban keresték választ arra a kérdésre: tudják-e a túlélők, mit jelentett a sztálingrádi csata? háborus témáról szól nyikolaj gubenko szép alkotása is, „ egy katona visszatér a frontról„, amelyet szergej antonov elbeszéléseinek motívumaiból készített.

/ folyt. köv./

- 2 -

bb 2. / a berlini csata ... 1. folyt./-ju

a közelmúltban berlinben járt filmátvételi delegáció négy alkotást vásárolt. egon günter rendező alkotása „ a harmadik„; eberhard panitz: a fák alatt kétszer esik az eső című elbeszéléséből készült. központi figurája egy mai, dolgozó nő, aki a boldogságot keresi. „ a hulla ügy zernick„, 1949-ben játszódó bűnügyi történet. a vigjátékot roland oehmeh filmje képviseli: a férfi, aki a nagymama után jött.

hazánkban is bemutatották a karl liebknecht életének egy szakaszáról szóló „ amíg élek„ című filmet. „ a mindennek ellenére„ c. film, az ezt megelőző korszakban játszódik. liebknechtet horst schulze kelti életre, partnerei ludmilla kaszjanova és ute ullmann. a filmet günter reisch rendezte. /mti/

-.-

bb 3. százharminc millió a józsefvárosi lakóházak felújítására - vb ülés a viii. kerületben

t gy/pá-ju zs hgy

1972. február 8.

ebben az évben mintegy 130 millió forintot fordít a jó-zsefvárosi ikv a városrész épületeinek felújítására, a házak külső és belső rendbehozatalára - jelentették be a viii. ke-rületi tanács végrehajtó bizottságának ülésén.

a kerületben az idén hat épületet fiatalítanak meg tető-től-talpig: baross utca 82 és 98, a bródy sándor utca 13., a do-bozy utca 23., a népszínház utca 40 és a somogyi béla utca 23. számú házakban a homlokzati felújításokkal egyidejűleg a bel-ső tatarozásokat is elvégzik. hasonló munkát végeznek a bródy sándor utca 17, a gutenberg tér 4 és a szentkirályi utca 22. számú épületekben is: e munkák befejezése előreláthatólag áthu-zódik a következő esztendőre.

/ folyt. köv./

- 3 -

bb 3. / százharminc millió ... 1. folyt./-ju

amint az időjárás engedi; hozzálatnak a józsefvárosi épületek külső csinosításához. az idén befejezik a bezeredy utcában a 11 és 13 számú épület, a kiss józsef utca 11, a pogány józsef utca 18, a vásár utca 4 és a tolnay lajos utca 40, 42 számú ház tatarozását. a megrongálódott tetők az idén is sok feladatot rónak a z ikv dolgozóira. többek között kijavítják az üllői ut 14 és 20 számú épületek, a rákóczi ut 51, a kálvária utca 16-18, a lovassy lászló utca 4 és a makarenkó utca 16. számú lakóházak tetőszerkezeteit. ha a munkák jól haladnak, még 1972-ben hozzálatnak további 11 tető kisebb-nagyobb ,, foltozásához,,.

a feladatok jelentős részét alkotják a házon belüli munkák. ilyen részleges felújításokra lesz szükség néhány baross utcai, rigó utcai és kálvária utcai lakóházban. nagyszabású vállalkozás lesz az üllői uti és a józsef köruti, valamint a rákóczi uti épületek lépcsőházainak alapos ,, kivizsgálása,, és a javításra szorulóknak rendbehozatala.

mintegy hat millió forintot szánnak a munkaképtelen liftek teljes felújítására, alkatrész cseréjére. egybek között a baross tér 2, a rákóczi tér 6, továbbá a mátyás tér 4, az üllői ut 30, a népszínház utca 31, a déry miksa utca 6, a mező imre ut 33, és a józsef körut 31/a. számú házak felvonóinak ,, járóképességét,, kívánják helyreállítani. ezen kívül mintegy két és félmillió forintot fordítanak további 143 józsefvárosi felvonó karbantartására. /mti/

..-

bb 4. vitadélutánok politikáról, kulturáról a budapesti béke klubban

1 tf/mm-ju zs hgy

1972. február 8.

a hazafias népfront égisze alatt működő budapest ifjúsági békeklub programja érdekes eseményeket, témákat ígér a következő hetekre . a vi. kerületi népköztársaság uti népfront-székházban 8-án-18 órai kezdettel - ,, ki szólhat bele?,, címmel a közéleti demokrácia lesz a téma, s ehhez bodonyi pálné, a budapesti népfront bizottság titkára tart vitaindító előadást. / folyt. köv./

NA

- 4 -

bb 4. / vitadélutánok... 1. folyt./-ju

dr. rédei jénő, a piackutató intézet igazgatója 10-án ,, chile a forradalom útján,, címmel utibeszámolót tart a klubtagságnak. a február 11-i klubprogram: vradás vietnamnak. tizenötödikére non györgyöt, a madisz egykori főtitkárát látják vendégül, aki az ,, ifjúság és forradalmiság,, témában az 1945-48-as időszak emlékeit eleveníti fel. folytatódik a munkásosztály zenekulturájáról indított sorozat, a következő előadást 22-án tartja maróti jános, a zenetudományi intézetből. forradalmi-e a nyugat-európai munkásosztály - e témában kerül sor a 24-i vitadélutánra, amelynek vezetője szántó györgy, az mszmp kb politikai főiskolájának tanára lesz. a hónap utolsó napján - 29-án - dr. rosznyai istvánné gimnáziumi igazgató a tanár-diák viszony mai tapasztalatairól beszélget a fiatalokkal. /mti/

..-

bb 5. fiatalok vradó-akciója

1 tf/tf-ju zs hgy

1972. február 8.

a hazafias népfront és a kisz budapesti bizottsága szervezésében ifjúsági vradó-akciókezdődik a vietnami néppel vállalt szolidaritás jegyében. február 11-nén 18 éven felüli fiatalok jelentkezését várják a hazafias népfront budapesti bizottságának székházában, a vi. kerületi népköztársaság utja 125. alatt, illetve az újpesti cernagyár iv. kerületi főtí ut 91. alatti kulturteremben, mindkét helyen 14 és 19 óra között. február 14-én a ix. kerületi kinizsi utca 22., majd 21-án a viii. kerületi rákóczi tér 2. alatt fogadják a vradó fiatalokat 14-től 19 óráig. /mti/

..-

bb 6. külföldön is hódít a bodrogkereszturi kerámia

vid/ká-ju hgy

1972. február 8.

tokaj-hegyaljának világszerte ismert borán kívül mind nagyobb nemzetközi elismerést szerez a bodrogkereszturi kerémia is. a két évtizede működő üzem tavaly érte el exportjának rekordját. az artex közvetítésével megközelítőleg hárommillió forint értékű diszkerémiát szállítottak külföldre. az eddigi üzletkötések alapján az idén a kereslet tovább növekszik, s eléri a négy-millió forintot. / folyt. köv./

NA

- 5 -

bb 6. / külföldön is ... 1. folyt./-ju

a fokozott igények kielégítésére az üzem nagyobb részt saját erőből hajtott végre műszaki fejlesztést. új masszaburkoló malmot helyeztek üzembe, s vákuumszivattyús berendezést szereltek fel. /mti/

--

bb 7. restaurálják a sárszentlőrinci petőfi házat

vid/ká-ju hgy

1972. február 8.

a tolna megyei sárszentlőrincen a hazafias népfront bizottság kezdeményezésére, a nagy költő születésének 150. évfordulója alkalmából, felújítják a petőfi házat. ebben a hajdani jegyzőházban lakott petőfi sándor, 1832-ben, amikor a sárszentlőrinci gimnáziumban tanult. a meglehetősen rozoga állapotban lévő épületet a tolna megyei tanács, az országos műemléki felügyelőség és a községi tanács együttes erőfeszítéssel hozatja rendbe. a megújított petőfi emlékházban kap helyet a községi könyvtár, továbbá az irodalmi- és tájmuzeum. /mti/

--

bb 8. faragott kövek a gépkocsiban - fokozott védelmet igényelnek a régészeti lelőhelyek és a műemlékek a balaton vidékén

vid/ká-ju hgy

1972. február 8.

a balaton partján az utóbbi két évtizedben sok millió forintot áldoztak a múlt kulturkincseinek és építészeti emlékeinek megmentésére. mégis ezt az értéket, amelynek az idegenforgalomban is jelentős szerepet szántak, gyakran jóvátehetően károsodások érik.

/ folyt. köv./

MA

- 6 -

bb 8. / faragott kövek... 1. folyt./-ju

szerte a balatonfelvidéken számos restaurált műemlék gazdátlan, omladoznak a nemrég helyreállított falak. ezenkívül a „magánygyűjtők”, is gyakran eltulajdonítják a műemlékek egy-egy szép faragott követ. a korábban helyreállított ecséri templomból például a turisták egy két mázsányi faragott követ szállítottak el gépkocsin. köveskálón eltűnt a hajdani románkori templom két faragott köve. néhány esetben a hivatalos szervek is figyelmen kívül hagyják a régészeti értékeket. a balatoni úttörőváros területén, zánka közelében, a partvidék egyik legszebb, 40x40 méteres római villájának alapfalait földgyaluval turták szét. a régészek közbelépésére hagyták csak abba a pusztulást. azóta már javaslat született a nagyértékű lelőhelyek védelmére. hasonlóan veszélyben volt a balatongyöröki szépkilátó alatti, római fürdő is, amelynek területére táborot kívántak építeni. végülis - erélyes közbeavatkozásra - módosították a tervet és a nagykiterjedésű lelőhely „megmenekült”,.

nem lehetett viszont megmenteni a pusztulástól a kékkuti római villát, amelyet traktorok fordítottak ki. zánka és monostó között a hegyestő csúcán álló ix. századbeli várrom északi fele kőbányászásnak esett áldozatul. elpusztították a zalavári cölöput maradványait is, amely az egykori pribina-féle szláv tartomány várához vezetett.

a veszprém megyei műemlékvédelem illetékesei panaszolják, azt is, hogy a balatoni intéző bizottság és az építési hatóságok gyakran adnak ki a feltárt lelőhelyek területére vonatkozó építési engedélyeket. az érthetetlen intézkedéseknél már a helyszín beható ismeretének hiányára sem lehet hivatkozni, mert a régészeti topográfia első kötetei - térképpel illusztrálva - részletesen leírják a balatonfelvidék valamennyi lelőhelyét. /mti/

--

bb 9. izletesebb és választékosabb üzemi koszt - szakácsiskola nyílt a bolyi állami gazdaságban

vid/ká-ju hgy

1972. február 8.

szakácsiskola nyílt egyik mezőgazdasági üzemünkben - a 27 ezer holdas bolyi állami gazdaságban - avégett, hogy a dolgozók ezentúl izletesebben és választékosabban kosztolhassanak az üzemi éttermekben.

/ folyt. köv./

MA

- 7 -

bb 9. / izletesebb és ... 1. folyt./-ju

a mintegy százórás tanfolyamon a jónirú pécsi kazinczy-étterem üzletvezetője és főszakácsa tart elméleti és gyakorlati oktatást a gazdaság szakácsnőinek. hetente egyszer mintaffőzésre kerül sor a központi üzemi konyhán. a pécsi szakemberek irányítása mellett ilyenkor négy féle ételt készítenek. a törekvés az, hogy legalább 20-25 népszerű étel főzését sajátítsák el a szakácsnők, s megtanulják, hogyan lehet ezeket gazdaságosan és izletesen előállítani. egyúttal táplálási, felszolgálási ismereteket is szereznek.

a szakácsiskola megszervezésére a gazdaság szociális programja keretében került sor. a jövőben várhatóan választékosabban és izletesebben táplálkozik majd a gazdaság üzemi kohányhán étkező 600-700 dolgozó, s kulturáltabb kiszolgálásban is részesül az üzemi éttermekben. /mti/

--

bb 10. dunaujváros ifjúsági napok nyolcadszor

vid/ká-ju hgy

1972. február 8.

dunaujvárosban az idén nyolcadszor rendezik meg a hagyományos ifjúsági napokat április 22. és május 9. között. ez alkalommal kerül sor a szocialista városok pedagógusainak, kiszűrés és uttörő vezetőinek országos tapasztalatcseréjére. a kohászvárosok ifjúsági vezetőinek találkozója. az ifjúsági napok a lenin szobor megkoszorúzásával kezdődnek. ugyanakkor kisz fogadalomtétel is lesz, s ekkor nyitják meg a szocialista városok gyermekrejt kiállítását. a din ideje alatt tartják meg a papírszakma kiváló tanulóinak versenyét. a gimnáziumban münnich hetet, más iskolákban józsef attila napot rendeznek. /mti/

--

bb 11. bevásárlás - gyári autóbusszal

vid/ká-ju hgy

1972. február 8.

a tokodi üvegyárban intézkedéseket hoztak az ott dolgozó több mint 500 asszony munkájának könnyítésére. az üzemi nőbizottság kérdőíveket osztott ki az asszonyok között, s a válaszok alapján döntöttek az új intézkedésekről. így például a nagycsaládos és gyermeküket egyedül nevelő anyákat felmentették az éjszakai műszak alól. ezeknek a nődolgozóknak anyagi körülményeiről rendszeresen tájékozik a gyár vezetősége és indokolt esetben segílyt utal ki. előnyben részesítik őket a lakáskiutalásnál is. meghatározták a nők számára tiltott munkahelyeket. az asszonyok kívánságára több helyen fűtőtesteket, elektromos hőszugárzókat szereltek fel.

/ folyt. köv./

v

- 8 -

bb 11. / bevásárlás... 1. folyt./-ju

könnyíteni próbálnak a nők második műszakján is. a gyár mosógépet, centrifugát és porszívót vásárolt, s ezeket a családok rendelkezésére bocsátják. ujabban a bevásárláshoz is igénybevehetik az asszonyok a gyár autóbuszát. hetenként egyszer 30-40 üvegyári nő utazik a gyári autóbusszal budapestre bevásárolni. /mti/

--

bb 12. korrajz az elmúlt évtizedekről - a 60 éves darvas józsef írói terveiről, a magyar irodalom határainkon túli szerepéről

1 ró/gg-ju zs -cz

1972. február 8.

darvas józsef csütörtökön „ hivatalosan, „ is belép a magyar irodalom nagy öregei közé: február 10-én ünnepli 60. születésnapját. életműve - 1932. óta megjelent regényei, szociográfiai, szindarabjai - indokolja is a jelzöt; írói, irodalomközéleti tervei azonban fiatalos, töretlen alkotókedvről, ifjui aktivitásról vallanak. a hatodik x küszöbén ars poeticájáról hi, s a tervekről nyilatkozott gergely róbertnek, az mti munkatársának:

- írói indulásomkor, negyven évvel ezelött, a magyar irodalomnak azt az örökséget vállaltam, amelyet a társadalmi kérdések, a nemzeti sorskérdések iránti érzékenység jellemzett. azóta, mindmáig ezt igyekeztem tehetségem, képességem szerint folytatni. a valóság megmutatása, az ellentmondások feltárása, s egyben a haladás irányába való feloldásának a segítése: ez volt mindig az írói programom. arról viszont már csak a megírt művek alapján lehet itélni, - s nem is nekem-, hogy szándék és megvalósítás mennyiben fedik egymást. kommunista elkötelezettségű írónak vallottam, vallom magam, - de azt is vallom, hogy az irodalom az eszmei elkötelezettség igazi érvényét, értékét is csak az esztétikai minőség, a színvonal döntheti el.

az írói tervek nélkül már nem író. sok tervem van még -, de nem szívesen beszélek róluk, mert ki tudja, mit tudok még belőlük megvalósítani? mindenesetre: ezekben a napokban kezdtem hozzá önéletrajzi kötetem, - vagy köteteim? - megírásához. talán nem is jó ez a megjelölés, hogy önéletrajz. a magam emberi fejlődés-rajzán, a megélt dolgokon keresztül korrajzot szeretnék adni az elmúlt öt-hat évtizedről. a világról, az eseményekről, a mozgalmakról, amelyekhez közöm volt, az emberekről, akikkel találkoztam, eddigi életem során voltam „ lent, „ is, „ fent, „ is: sokféle nézőpont adatott a látásra, a tapasztalásra. / folyt. köv./

- 9 -

NA

bb 12. / korrajz az ... 1. folyt./-ju

mint az írószövetség elnöke, hogyan értékeli a mai magyar irodalom szocialista tendenciáinak kibontakozását?

- nehéz erre a kérdésre néhány mondattal érdemben válaszolni. azt sem hiszem, hogy maga az írószövetségi elnöki funkció olyan kompetenciát jelentene, hogy a választ feltétlenül érvényesnek kelljen elfogadni. amit mondok tehát, inkább a magam nevében mondom, gondolom: a „mértékegységünket”, kell mindenekelőtt jól meghatározni. hogy értem ezt? először is: a mértékegységünket az időben. az irodalom folyamat; - nem lehet „rövid távon”, egy-két év termése alapján helyesen értékelni. az, hogy „mai magyar irodalom”, legalább egy-két évtizedet jelent. s ha így nézem, - hullámzásokkal és ellentmondásokkal, - a szocialista tendenciák erősödését lehet megállapítani. különösen, ha az említett mértékegység más vonatkozásban is helyes. ha nem szűkít, ha nem dogmatikusan értelmezi a szocialista értékeket, márpedig, - és ez jó dolog, - az elmúlt 10-15 évben olyan értékeket is integrált a szocialista irodalom, amelyeket a régi, szektás felfogás kirekesztett ebből a fogalomkörből. persze, ezen az egészében véve jó folyamaton belül látok - nem is csekély - problémákat. látom például a realista, a határoottan társadalmi érdeklődésű irányzat - remélem átmeneti - visszaszorulását. vagy például azt, hogy a legfiatalabb írónemzedék törekvései irodalomtörténeti mértékkel mérve is, példátlan mértékű szakítást jeleznek a magyar irodalom folytonosságában. de talán a legnagyobb probléma az, hogy ezekkel és a hasonló kérdésekkel nem nézünk nyíltan szembe. nem keressük eléggé mélyrehatóan az okokat. az irodalmi élet tulságosan csendes. nincs vita. de miért nincs? ennek az okát is kereseni kéne. vannak, nyilván, akik az egész helyzetet másképpen értékelik. miért nem csapnak össze, tisztázó szándékkal a különböző nézetek? az irodalomban a mű a fontos, - de a pezsgő szellemi élet segítheti a jó művek születését.

hogyan vélekedik irodalmunk határainkon túli szerepéről, mit tart a baráti írószövetségekkel való együttműködés kiszélesítéséről?

- régi vita, hogy van-e egyáltalában reményünk úgy bekerülni a világirodalom áramába, vérkeringésébe, ahogyan a magyar irodalom teljesítményei alapján megérdemelné? nyelvi elzártságunk és sok más ok miatt jogos a kételkedés. szerintem azoknak van igazuk, akik azt mondják: ne is ez legyen a fő gondunk, hanem az, hogy az irodalom magunkról, magunknak beszéljen a legigazabban.

/ folyt. köv./

- 10 -

bb 12. / korrajz az ... 2. folyt./-ju

hiszen még a nagyvilágot is csak így és ekkor érdekelhetjük. ez, természetesen nem azt jelenti, hogy ne tegyünk meg mindent legjobb értékeink külföldi megismerettségéért. és - szerintem, kevesebbet teszünk, mint tehetnénk. propagandánk szegényes és esetleges. lassu javulás azért ennek ellenére is van. különösen a szocialista országokban történt és történik sok minden klasszikus és mai irodalmunk kiadásáért, egyetlen mai példát említek: a szovjetunióban, több kiadó közös vállalkozásában, 15 kötetes sorozatban kiadják a legutóbbi néhány évtized magyar irodalmának körképszerű válogatását. de ez valóban csak egyetlen példa, sorolni lehetne a hasonlókat és másféléket. és nyugaton is, a „harmadik világban”, is egyre több mai költőnk, prózaírónk műve jelenik meg. sőt már nemcsak egyedül molnár ferencen keresztül ismerik a magyar drámát. azt hiszem, a közelgő petőfi évforduló is alkalom lehet, hogy a magyar irodalomra irányítsuk a figyelmet. tudomásom szerint mind a szocialista országokban, mind sok nyugati országban is komoly készülődés folyik erre az évfordulóra. megint csak egy-két példát: a szovjetunióban, kiváló költők tomácsolásában 300.000 példányban jelent meg orosz nyelven egy reprezentatív petőfi válogatás. a párizsi „l'Europe”, című folyóirat külön petőfi számot jelentet meg. mi itthon, 1973-ban az évforduló jegyében rendezzük meg a már hagyományossá váló európai költőtálalkozót. ugyancsak megszervezzük a petőfi-fordítók nemzetközi konferenciáját.

- az írószövetségekkel való kapcsolatainkban állandóan keressük azokat a formákat, amelyek a legfontosabb célt: irodalmaink jobb, kölcsönös megismerését szolgálják. ilyenek: az irodalmi vegyesbizottságok, a műfordítói tanácskozások és más hasonló formák. /mtl/

--

- 11 -

bb 12. / korrajz az ... 1. folyt./-ju

mint az írószövetség elnöke, hogyan értékeli a mai magyar irodalom szocialista tendenciáinak kibontakozását?

- nehéz erre a kérdésre néhány mondattal érdemben válaszolni. azt sem hiszem, hogy maga az írószövetségi elnöki funkció olyan kompetenciát jelentene, hogy a választ feltétlenül érvényesnek kelljen elfogadni. amit mondok tehát, inkább a magam nevében mondom. gondolom: a „mértékegységünket”, kell mindenképp jól meghatározni. hogy értem ezt? először is: a mértékegységünket az időben. az irodalom folyamat; - nem lehet „rövid távon”, egy-két év termése alapján helyesen értékelni. az, hogy „mai magyar irodalom”, legalább egy-két évtizedet jelent. s ha így nézem, - hullámzásokkal és ellentmondásokkal, - a szocialista tendenciák erősödését lehet megállapítani. különösen, ha az említett mértékegység más vonatkozásban is helyes. ha nem szűkít, ha nem dogmatikusan értelmezi a szocialista értékeket, márpedig, - és ez jó dolog, - az elmúlt 10-15 évben olyan értékeket is integrált a szocialista irodalom, amelyeket a régi, szektás felfogás kirekesztett ebből a fogalomkörből. persze, ezen az egészében véve jó folyamaton belül látok - nem is csekély - problémákat. látom például a realista, a határoottan társadalmi érdeklődésű irányzat - remélem átmeneti - visszaszorulását. vagy például azt, hogy a legfiatalabb írónemzedék törekvései irodalomtörténeti mértékkel mérve is, példátlan mértékű szakítást jeleznek a magyar irodalom folytonosságában. de talán a legnagyobb probléma az, hogy ezekkel és a hasonló kérdésekkel nem nézünk nyíltan szembe. nem keressük eléggé mélyrehatóan az okokat. az irodalmi élet tulságosan csendes. nincs vita. de miért nincs? ennek az okát is keresni kéne. vannak, nyilván, akik az egész helyzetet másképpen értékelik. miért nem csapnak össze, tisztázó szándékkal a különböző nézetek? az irodalomban a mű a fontos, - de a pezsgő szellemi élet segítheti a jó művek születését.

hogyan vélekedik irodalmunk határainkon túli szerepéről, mit tart a baráti írószövetségekkel való együttműködés kiszélesítéséről?

- régi vita, hogy van-e egyáltalában reményünk úgy bekerülni a világirodalom áramába, vérkeringésébe, ahogyan a magyar irodalom teljesítményei alapján megérdemelné? nyelvi elzártságunk és sok más ok miatt jogos a kétkedés. szerintem azoknak van igazuk, akik azt mondják: ne is ez legyen a fő gondunk, hanem az, hogy az irodalom magunkról, magunknak beszéljen a legigazabban.

/ folyt. köv./

- 10 -

bb 12. / korrajz az ... 2. folyt./-ju

hiszen még a nagyvilágot is csak így és ekkor érdekelhetjük. ez, természetesen nem azt jelenti, hogy ne tegyünk meg mindent legjobb értékeink külföldi megismeretetéséért. és - szerintem, kevesebbet teszünk, mint tehetnénk. propagandánk szegényes és esetleges. lassu javulás azért ennek ellenére is van. különösen a szocialista országokban történt és történik sok minden ikasszikus és mai irodalmunk kiadásáért, egyetlen mai példát említek: a szovjetunióban, több kiadó közös vállalkozásában, 15 kötetes sorozatban kiadják a legutóbbi néhány évtized magyar irodalmának körképszerű válogatását. de ez valóban csak egyetlen példa, sorolni lehetne a hasonlókat és másféléket. és nyugaton is, a „harmadik világban”, is egyre több mai költőnk, prózaírónk műve jelenik meg. sőt már nemcsak egyedül molnár ferencen keresztül ismerik a magyar drámát. azt hiszem, a közelgő petőfi évforduló is alkalom lehet, hogy a magyar irodalomra irányítsuk a figyelmet. tudomásom szerint mind a szocialista országokban, mind sok nyugati országban is komoly készülődés folyik erre az évfordulóra. megint csak egy-két példát: a szovjetunióban, kiváló költők tomácsolásában 300.000 példányban jelent meg orosz nyelven egy reprezentatív petőfi válogatás. a párizsi „l'Europe”, című folyóirat külön petőfi számot jelentet meg. mi itthon, 1973-ban az évforduló jegyében rendezzük meg a már hagyományossá váló európai költőtálalkozót. ugyancsak megszervezzük a petőfi-fordítók nemzetközi konferenciáját.

- az írószövetségekkel való kapcsolatainkban állandóan keressük azokat a formákat, amelyek a legfontosabb célt: irodalmaink jobb, kölcsönös megismerést szolgálják. ilyenek: az irodalmi vegyesbizottságok, a műfordítói tanácskozások és más hasonló formák. /mtl/

--

- 11 -

bb. 13. a verseny célja : a szolgáltatások javítása - bővülő gázhálózat, stabilabb vízellátás, kulturáltabb közlekedés

1/sl/rj 1e -cz

1972. február 8.

somogyi Lajos, az mti munkatársa jelenti:

a szakszervezetek budapesti tanácsának elnöksége és a fővárosi tanács végrehajtó bizottsága együttesen tájékoztatta a budapesti vállalatokat, hogy a főváros elsősorban mihez kéri a brigádok, a szocialista munkaverseny segítségét. az irányelvek mindegyikét a szolgáltatások jobb megszervezésére, a lakásépítéssel összefüggő munkák programszerű elvégzésére hívják fel a vállalati kollektívákat.

elsősorban nem a tervek túlteljesítését, hanem programszerű, összehangolt munkát kérnek a dolgozóktól a főváros vezetői. a fővárosi gázművektől például azt várják, hogy az 1972-ben elkészülő valamennyi lakást - amely erre engedélyt kapott - kössék be a gázhálózatba. az idén legalább 17 ezer új fogyasztót kell bevonní a gázszolgáltatásba, s a már bekapcsolt háztartások ellátását is stabilizálni kell, ehhez pedig feltétlenül szükséges, hogy a fővárosban mintegy 50 kilométerrel bővítsék a vezeték-hálózatot. a versenyben résztvevő dolgozók közreműködését kéri ahhoz is, hogy 1972-ben további 5 ezer háztartásban vezethessék be a földgázt az eddigi városi gáz helyett.

a vízűvektől a többi között azt várják, hogy a peremkerületek vízellátásának javítására valamennyi munkát pontosan a határidőben végezzék el. a távfűtő művek egyik legjelentősebb verseny-célja, hogy valamennyi berendezés kifogástalanul működjék, a nyári hónapokban minden hibát javítsanak ki, és szeptember 30-ra a kazánok és vezetékek készen álljanak a fűtési szezon indulására.

a bkv dolgozóit az autóbusz-, villamos- és trolipark megfelelő karbantartására, a forgalom minél zavartalanabb lebonyolítására hívják fel. a közlekedés javításával kapcsolatban az irányelvek több határidő betartására emlékeztetnek, a többi között a szentendrei hév-vonal meghosszabbítására a batthyány térig, és a kelet-nyugati metróvonal második szakaszának üzembehelyezésére, amelynek dátuma 1972. december.

/folyt.köv./

7.50 rj /Bgr

- 12 -

bb. 13. / a verseny... 1. folyt./rj

a fővárosi autótaxi vállalatnál és a fővárosi garázsipari vállalatnál különféle szervizberendezések, például gépkocsi-mosók figyelmes és gyors üzembehelyezését, s a forgalomban lévő taxik számának bővítését szorgalmazzák. a patyolat vállalatnál azt kéri, hogy a termelésben résztvevők arányát legalább 5 százalékkal növeljék, s jobban szolgálják ki a lakosságot. az orientációs számok szerint a tavalyi 4,58 kilogramm helyett az idén legalább 5.75 kilo ruha mosását kell vállalni a főváros egy-egy lakosára számítva.

az irányelvek egyéb üzemek legfontosabb feladatait is vázolják. törekedni kell például arra, hogy a főváros tanácsi vállalatainál a veszteséges gyártmányok mennyisége legalább 20 százalékkal csökkenjen, az olcsóbb közfogyasztási cikkekből és egyéb keresett termékekből pedig az átlagosnál nagyobb mértékben, legalább 10 százalékkal növeljék a termelést. /mti/

--

bb. 14. ujdonságok a konzerv-piacon

1/kg/rj 1e -cz

1972 február 8.

február közepén megjelenik a boltokban a budapesti konzervgyár legújabb terméke, a 15 dekagrammos májkonzerv, amely új ízzel gazdagítja a választékot. a másik ujdonság a fél kilogrammos löncs-disznóhus, ez előreláthatólag az első negyed-év végén kerül forgalomba. ebből egyelőre 15 vagonnyit szállítanak az üzletbe, s ha megkedvelik a vásárlók, nagyobb tételben is kielégítik a keresletet.

a gyárnak az nszk-ból importált új automata töltőgépsora egy perc alatt száz dobozt képes megtölteni. /ezt a munkát eddig kézzel végezték/ erről a gépsorról kerül le a saját lében főzött konyhakész sertéshuskonzerv is, de erre egyelőre hazai igény nincs, csehszlovákiában viszont szívesen vásárolják.

a budapesti konzervgyár az idén több újfajta üdítőital gyártását is megkezdi. rövidesen forgalomba hozzák a kökény-szőrpöt és üdítőt, a cukorbetegek számára pedig a diétás meggylét és meggyszörpöt. /mti/

--

8.10 rj /10 g⁵²

- 13 -

bb. 15. koncentrált, gépesített munkahelyek az ózdvidéki szénbányáknál

vid/ká/rj hgy

1972. február 8.

az ózdvidéki szénbányák üzemében koncentrált, gépesített munkahelyeket alakítanak ki. a már korábban megkezdett folyamat eredményeként eddig négy komplexen gépesített munkahelyen a vállalat összes termelésének több mint felét géppel jövesztik.

a farkaslyuki bányában az önjáró berendezéssel ellátott frontfejtésen kívül egy nagytermelékenységű munkahelyet a várpalotai pajzs alatt géppel fejtenek. a királdi bányában két szovjet önjáró berendezés működik.

a koncentráció igen jó eredményeket hozott. emelkedett a termelékenység, egyenlősebb lett a termelés, a gépek megszüntették a létszámlhiányt, csökkent az improduktív műszakok száma.

a tapasztalatok alapján gépesített frontfejtésre összpontosítják a termelést a putnoki és az egercsehi üzemben is. a putnoki bányában megkezdtek az új frontfejtés kialakítását, ahol várpalotai pajzsos-munkahelyet létesítenek. az egercsehi üzem vastagtelepi fejtésében előkészítés alatt lévő munkahelyen szénnyalut állítanak üzembe.

mindkét új gépesített munkahelyen még az első félévben megkezdik a termelést. /mti/

--

bb. 16. ötszáz pedagógus lakás épül fejér megyében

vid/ká/rj hgy

1972. február 8.

fejér megyében példásan gondoskodnak a pedagógusok élet- és munkakörülményeinek javításáról. a harmadik ötéves terv időszakában 351 pedagóguslakás épült és elkészült a pedagógusok lakásigényeinek pontos felmérése. tavaly 43 pedagóguslakást adtak át, főként székesfehérvárott és dunaujvárosban. a vidéki pedagógusok lakásgondjait lakásvásárlással oldják meg. az ötéves terv hátralévő időszakában összesen 450 pedagóguscsaládot juttatnak lakáshoz fejér megyében. székesfehérvárott 90 szövetkezeti és 20 bérlakást, dunaujvárosban pedig 44 bérlakást biztosítanak a pedagógusoknak. /mti/

--

8.17 rj /10⁹²

- 14 -

bb. 17. tejszin- hab nélkül - nagyszabású télvégi élelmiszervizsgálat
1/1f/rj 1e -cz

1972. február 8.

februárban országsszerte nagyszabású élelmiszerellenőrzést tartanak a megyei és a fővárosi élelmiszerellenőrző és vegyvizsgáló intézetek. elsősorban a gabona-, a tej-, a hus-, a tartósítót, és a szeszipari termékeket vizsgálják meg abból a szempontból, hogy megfelelnek-e a szabványoknak és nem éri-e károsodás a fogyasztókat ezeknek a cikkeknek a vásárlásakor.

a hazai termésű rizsről már megállapították - a békéscsabai intézet átfogó ellenőrzése nyomán - hogy jóminőségű, víztartalma azonban nagyobb az elmúlt évinél, ezért a gabonaiparban fokozott gondot kell fordítani a tárolásra. a tej- és a tejtermékek minősége általában szintén megfelelő, hiányosságok csak szórványosan fordultak elő. a télvégi ellenőrzések azonban kimutatták, hogy forgalomba hoztak olyan, a szabványelőírásoknak meg nem felelő tejszint, amelyből már eleve nem lehetett tejszinhabot készíteni, és emiatt felelősségre is vonták a gyártó üzemek illetékes szakembereit.

győr-sopron megyében az ellenőrök kifogást emeltek a megengedettnél nagyobb zsirtartalom miatt a gyulai kolbászt előállító helyi vállalat ellen. egy másik esetben - a kecskeméti intézet körzetében - ugyanakkor kisebb zsirtartalmu csabairól mondták „véleményt”, az ellenőrök, akik minden esetben felelősségmondást kezdeményeztek. megesett az is, hogy az előírtnál több vizet tartalmazott a turista-szalámi, és emiatt károsodás érte a fogyasztót. a szeszipari ellenőrzések során minőségi hibák miatt eltiltották a forgalmazástól nagyobb kommersz brandy és unicum-szállítmányokat. szegeden súlyhiányos csokoládé árusítását tiltották meg. /mti/

--

bb. 18. új üzleteket nyit az okisz labor

1/ol/rj 1e -cz

1972. február 8.

a ruházati szövetkezetekkel közös termelési kooperációkra alapozva az okisz labor még ez évben, öt butikot nyit. jórészt a főváros külső kerületeiben. a tervek reális igényekre alapozódnak; a korábban nyitott butikok forgalmából ítélve a budapestiek már megkedvelték ezeket a miniatűr ruházati „kombinátokat”, ahol a kabátok a ruhán át a különféle kiegészítőig mindent egyhelyütt találhatnak.

a legközelebbi üzletnyitásra a hét végén kerül sor a xiii. váci ut 47. szám alatt. új butik nyílik az idén csepelen, zuglóban, valamint a vi. és a vii. kerületben is. /mti/

--

8.25 rj

- 15 -

10⁹³

bb 19. gazdagabb zsákmányra számíthatnak idén a horgászok -
intenzivebb halasítással alapozzák meg a fogási eredményeket

i sb/tr ie bhgy

1972. február 8.

a magyar országos horgász szövetség elkészítette a csaknem
százazernyi hazai horgász múltévi eredményeinek mérlegét, amely
szerint az egyesületek kezelésébe adott mintegy 15 000 holdnyi
vízterületen 636 000, a halászati termelőszövetkezetek 85 000
holdnyi horgászható vizein 574 000, és a balatonban 14 700 kiló
halat zsákmányoltak. az idén gazdagabb lehetőségek nyílnak a
korábbinál jobb eredmények elérésére.

az idei tervekről, elképzelésekről és előkészületeikről
keszei Károly, a mohoszfőtitkára tájékoztatta sas bélát, az
mti munkatársát. kifejtette, hogy az idén előtérbe került a ter-
mészetes vizek, folyók, tavak, holtágak stb. erőteljes halasítá-
sának ügye. eddig ugyanis, a horgászegyesületek sajátkezelésű
vizeibe évente és holdanként 20, a halászati termelőszövetkezetek
horgászvizein viszont csak 1,8 - 2 kiló halivadék
betelepítésével gondoskodtak pótlásról újabb zsákmány-szerzési
lehetőségekről. az intenzivebb halasítás a horgászokra is na-
gyobb terhet ró, mert emelkednek a vízterületi jegyek költ-
ségei, amelyet akárcsak eddig, ezután is a halutánpótlásra
fordítanak.

a horgász szövetség egyetért a fokozottabb haltelepítés-
sel, de sikra szállt emellett, hogy a halászati termelőszövet-
kezetek a kifogott zsákmány arányában járuljanak hozzá a hala-
sítás költségeihez. eddig ugyanis az volt a helyzet, hogy egy
mázsa halzsákmány utánpótlására hivatott ivadéktelepítésre, a
horgászok befizetéséből 678, a halászokéból mindössze 55 forint
jutott. egyedül a balatonnál, - amelyet nem halászati termelő-
szövetkezet, hanem állami vállalat gondoz - érvényesült megköze-
lítően az 50-50 százalékos arány. a szövetség képviselői biztató
tárgyalásokat folytattak a mezőgazdaság és élelmiszerügyi
minisztérium vezetőivel, s a nemrégiben létrehozott halászati
tanáccsal, amely a hazai haltermelés problémáival együtt megfe-
lelően kíván foglalkozni a horgászati lehetőségek bővítésével is.
a most készülő új halászati szabályzatokban kívánják érvényesi-
teni a fokozottabb halasítás és az arányosabb teherviselés elvét.

/folyt. köv./

- 16 -

8.20 bh

Tbgy

bb 19. /gazdagabb folyt./ bh

a mém vezetőivel már megállapodtak, hogy ahol a horgászok,
a halászok és a megyei halászati felügyelők egyetértésre jutot-
tak a halasításban és a költségekben, ott rövidesen kiadják az
intenzivebb haltelepítésnek megfelelő, felemelt áru horgászati
vízterületi jegyeket. ha a vitatott helyeken március 31-ig nem jut-
nak megállapodásra, akkor alaposabb felmérések után, szakértők
bevonásával 1973-ra kell előkészíteni a rendezést, s az idén még
átmenetileg a korábbi áron kell kibocsátani a vízterületi jegye-
ket.

az aktív pihenést jelentő horgász^{at} lehetőségének bővítésére
az idén veszi saját kezelésébe a mohoszfőtitkár a szelidi tavat, s
intenzív halasítással gondoskodik e nemes sport kedvezőbb fel-
telepek megteremtéséről. az idén is jó horgász - viz lesz a
tihanyi belső tó, amelyet tavaly csaknem tízezer horgász kere-
sett fel, és 180 mázsa halat fogott. a horgászok üdülési lehe-
tőségeinek fejlesztése érdekében többek között korszerűsítik
a tihanyi horgásztanyát. előrehaladott tárgyalásokat folytat-
nak a szot üdülési és szanatóriumi főigazgatóságával arról,
hogy a múltévi kedvező tapasztalatok alapján a balaton-menti
szot üdülőket az elő- és utószezonban a horgászok üdültetésére
használják fel.

ezenkívül az egyesületek, az intézőbizottságok és a mohoszfő-
titkár horgásztanyáin csaknem háromezer hely áll a ,,pecások,, ren-
delkezésére. a helyek jobb kihasználása érdekében az idén az
ásványráróti, az érsekcsanádi és a tiszalöki horgásztanyánál
megvalósítják a központi beutalásos rendszert, akárcsak a ti-
hanyi tanyánál. budapest 50-60 kilométeres körzetében elhanya-
golt vízterületeket kutatnak fel, amelyek rendbehozásával kitűnő
horgászvizet adhatnak e sport híveinek. további tárgyalásokat
folytatnak arról is, hogy érvényt szerezzenek egy korábbi ren-
delkezésnek, amely szerint a városokhoz és üdülőterületekhez
közel folyószakaszokon, tavakon ne a halászat, hanem a horgá-
szat legyen az elsődleges. így 10-12 város horgászainak és a
balaton-i üdülők sportlehetőségeit kívánják bővíteni./mti/

- 17 -

8.25 bh

Tbgy

bb 20. téli városépítés kecskeméten - kulturális intézményekkel, újabb lakások százaival gyarapszik a megyeszékhely

vid ká bh hgy

1972. február 8.

az idei tél „jóvoltából”, igazi építési nagyüzem van kecskeméten. különösen két nagy beruházás, az új városközpont és a széchenyi-városrész téli építése mozgalmas. a megyeszékhely impozáns központjában a 9 és 15 szintes párt- és tanácsszékházon már a külső csempe-burkolást végzik. magasodik az ezekkel egy építmény-komplexumot alkotó megyei művelődési központ, valamint a legújabb - 288 lakásos - szalagház is. a művelődési kecskeméti palotáját 1973-ban nyitják meg. a széchenyi nevet viselő városrészben eddig három lakótömbben 1152 lakást adtak át és készül a 3. és 4. lakótömb, valamint több járulékos létesítmény, a városnegyed 18 tantermes általános iskoláját már ez év őszén - jóval az eredetileg tervezett időpont előtt - átadják az építők. ezt követően megnyílik a 100 személyes óvoda és a 60 személyes bölcsőde. /mti/

.-.

bb 21. jobb oktatási feltételeket teremtenek a csongrád megyei tanyai iskolákban

vid ká bh hgy

1972. február 8.

a néhány tanulócsoporttal működő külterületi kisiskolák száma az elmúlt öt év alatt csaknem félszázzal csökkent csongrádban. a megyei tanács művelődésügyi osztályának értékelése szerint azonban még mindig mintegy 5000 gyermek tanul a tanyai általános iskolákban. a tervek szerint a negyedik ötéves terv végére újabb 26 ilyen kis oktatási intézmény szűnik meg, mert környékükről a lakosság fokozatosan a városokba és a falvakba költözik.

sokezer tanyai gyerek azonban még hosszú évekig a kisiskolákban, az adott körülmények miatt hátrányos helyzetben tanul tovább. a megyei tanács művelődésügyi osztálya ezért elhatározta, hogy a hátrány csökkentése érdekében fokozatosan korszerűsíti a tanyai iskolák egy részét. ennek egyik lépéseként az elmúlt években több mint 60 külterületi oktatási intézményt villamosítottak, igénybevéve a lakosság társadalmi munkáját és a községi tanácsok anyagi hozzájárulását is. a pénzügyi lehetőségektől függően a közeli években még 22 tanyai iskolában vezetik be a villanyvilágítást.

/folyt. köv./

- 18 -

8.30 bh

10.9.55

bb 21. / jobb oktatási.... folyt./ b h

tervbe vették a rossz állagu épületek fokozatos felújítását, berendezésük korszerűsítését. a már villamosított tanyai iskolákba egyebek között 113 tv, sok rádió, valamint új szemléltető eszköz került. a megyei tanács művelődésügyi osztálya a jövőben különös gondot fordít a külterületen oktató pedagógusok szakmai továbbképzésére. külön tanfolyamokat szerveznek a kisdobos és úttörő foglalkozásokat irányító nevelőknek is. a megyei tanács évi 400 000 forintos diákszociális alapjából több tucatnyi tanyai gyerek továbbtanulásához nyújtanak anyagi támogatást. /mti/

.-.

bb 22. ezer kilométer a szegedi olaj és gázkutak együttes mélysége - az idén elkészül a századik kettőskut

vid ká bh hgy

1972. február 8.

szeged környékén az ország legnagyobb szénhidrogén medencéje alakult ki, amely mind nagyobb szerepet tölt be a kőolaj és gázprogram megvalósításában. kiterjedése - algyővel, kiskundorozsmával, üléssel és más területekkel együtt - már meghaladja a 100 négyzetkilométert. az eddig lemélyített kutak együttes hossza elérte az 1000 kilométert.

a teljes kiaknázásra előirányzott több mint 6 milliárd forintnak eddig körülbelül a felét használták fel. az eddigi munka eredményeként az idén eléri a következő évek ütemtervének megfelelő egymillió tonnás olajtermelést, majd később az évi 2 milliárd köbméteres gáztermelést.

mindez elsősorban a területen munkálkodó nagyalföldi kutató és feltáró üzem, valamint a kőolaj és földgáztermelő vállalat szegedi üzeme együttesen két és félezer dolgozójának az érdeme. a kiskundorozsmai székhellyel működő kutató és feltáró üzem szeged környéki feladatának nagyobb részét már elvégezte, ezért az idén már kisebb apparátussal: 11 furó és kutbefejező berendezéssel folytatja tevékenységét. mindemellett az év végéig tevékeny hosszúságu: összesen 70 000 méter új furatot mélyítenek, elsősorban a legjelentősebb területen, az algyői mezőben. a furásokat a leggazdaságosabban kitermelhető, körülbelül 2 000 méter mélységben lévő felső-pannon korszakbeli rétegekbe irányítják.

ugyancsak a gazdaságosság szemellett tartásával gyarapítják a kettős, vagy szelektív kutak számát. ezekből egyszerre két csövön át két különböző szénhidrogén tároló réteg is kitermelhető, illetve a másik megoldás szerint az egyik csövön olajat termelnek, a másikon vizet préselnek a mélybe, az olajat felhajtó rétegenergia pótlására. a kettős kutak száma az idén már eléri a százat.

/folyt. köv./

- 19 -

8.35 bh

10.9.55

bb 22. /ezer kilométer folyt./ bh

a kutfurók algyő után mindinkább az újabb reményteljes területre, kiskundorozsmai mezőbe telepítik berendezéseiket. itt már az ötödik kutat furják, s közöttük olyan is akadt, amely - 3000 méter körüli mélységből - napi 50 köbméter jóminőségű olajat adott a próbatermelésnél.

az algyői székhellyel tevékenykedő termelő üzemnek állandóan nőnek a feladatai, hogy teljesíthessék a több mint egymillió tonnás olajtermelési, s a tavalyinak háromszorosát jelentő, 900 millió köbméter földgáztermelési tervet, újabb 30 olajkutat helyeznek üzembe. eközben tovább építik, bővítik az olaj és gáztermelésre, feldolgozásra szolgáló objektumokat. ebben az évben befejezik az egész szénhidrogén medence furó-tornyainak, sokszáz gépjárművének, objektumainak karbantartására szolgáló központi ipartelep, s a hozzá tartozó étterem, fürdő, orvosi rendelő építését. ugyancsak elkészül az ugynevezett „d,, programban előirányzott szabadgázüzem. ez - a korábban átadott, s az olajkísérő gázokat feldolgozó üzemmel ellentétben - a tisztán gáztermelésre kialakított kutak „termését,, dolgozza fel: naponta 4 millió köbméter földgázt bocsát majd az országos távvezeték hálózatba.

megkezdték egy további, 800 millió forintos költséggel, szovjet-magyar kooperációban készülő, gázüzem építkezését is, amely a gázolint, illetve ebből a propánt, a butánt, az izobutánt, az izopentánt és más származékokat választja ki a földgázból.

az egész területen kiépítik a vízbesajtolásos rendszert. az idén olyan hatalmas szivattyutelepet helyeznek üzembe, amely 120 atmoszférás nyomással naponta 15 000 köbméter vizet présel a tárolórétegekbe. ezzel a módszerrel a szénhidrogének 35-40 százaléka hozható felszínre, természetes rétegenergia hasznosítással pedig csak 20 százaléka./mti -- dobo balázs/

--
- 20 -

8.40 bh

bb 23. dr. csanádi györgy bukarestbe utazott

1972. február 8.

i bé/fk bh -cz

dr. csanádi györgy közlekedés- és postaügyi miniszter hétfőn a késő esti órákban bukarestbe utazott florian danalache román szállítás- és távközlésügyi miniszter meghívására, hogy tárgyalásokat folytasson a két országot kölcsönösen érintő időszerű közlekedési kérdésekről. bucsuztatására a nyugati pályaudvaron megjelent ioan cotot, a román szocialista köztársaság rendkívüli és meghatalmazott nagykövete, valamint a kpm vezető munkatársai./mti/

--

bb 24. a koreai néphadsereg napja

1972. február 8.

mm bh -cz

alkalmából czinege lajos vezérezredes, honvédelmi miniszter táviratban köszöntötte csö hjon hadseregtábornokot, a koreai népi demokratikus köztársaság nemzetvédelmi miniszterét. /mti/

--

bb 25. közlekedési baleset

1972. február 8.

i bé/mm bh -cz

a xx. kerületben, pesterzsébeten a dózsa györgy uton személygépkocsijával szabálytalanul előzött körmendi józsef 45 éves áruértékesítő, kiskunlacházi lakos és összeütközött egy motorkerékpárral, melyet horváth jános 25 éves fűtősszerelő, budapesti lakos vezetett. a baleset következtében horváth jános könnyű, utasa a 25 éves vigh józsef pedig súlyos, nem életveszélyes sérülést szenvedett. mindkettőjüket kórházba szállították. körmendi józsef ellen eljárás indult./mti/

--

- 21 -

10.10 bh

bb 26. sűrű köd a vas megyei tájon - lassult a vasuti és a közuti közlekedés

vid ká bh -cz

1972. február 8.

kedden, a vastag hótakaróval fedett vas megye területén a hirtelen enyhülés magas páratelítettséget okozott az alacsony légrétegekben. sűrű köd telepedett a vidékre. emiatt a szombathelyi MÁV igazgatóság ugynevezett állomásközi közlekedést rendelt el a legkritikusabb vonalszakaszokon. ez azt jelenti, hogy az állomások között csak egy vonat közlekedhet. természetesen ez a megszorítás lassította a vasuti forgalmat, s rendkívül megnehezítette a rendezőpályaudvarok munkáját.

hasonló volt a helyzet a nyírkos, csuszós közutakon is. több baleset történt. balogunyom-ják állomás előtt reggel fél nyolckor egy személygépkocsi vezetője nem vette észre a kivilágított sorompót, s nekihajtott. négyen megsérültek, akiket a szombathelyi markusovszky kórház balesetsebészeti osztályára vittek a mentők. egyébként is nagy volt a forgalom a mentőknél. a rendkívüli idő, s az azt megelőző frontbetörés sok rosszülétet okozott. főként a szívbetegek és az asztmások szenvedtek.

az autóbuszjáratok késéssel érkeztek állomásukra./mti/

--

bb 27. őrizetbe vették oláh sándornét

gk bh -cz

1972. február 8.

a televízió február 3-1 kék fény-műsorában bemutatták a rendőrség által körözött oláh sándorné 32 éves foglalkozás nélküli, budapest, v. báthory utca 23. szám alatti lakos fényképét. oláhné 1971 őszétől számos budapesti iskolából, gimnáziumból, technikumból ellopta a tanulók kabátját. a többszörösen büntetett előéletű asszony az adás időpontjában a szegedi hungária szállóban tartzkodott és amikor a képernyőn meglátta önmagát, csomagjait otthagya elmenekült. néhány napi csavargás, bujkálás után reménytelennek tartotta, hogy a városból kijuthat, ezért február 7-én késő este önként jelentkezett szegeden a csongrád megyei rendőrfőkapitányságon, ahol őrizetbe vették./mti/

--

- 22 -

10.25 bh
B 1105

bb 28. bővítik a balatonszárszói vén diófa éttermet

vid ká bh -cz

1972. február 8.

a balaton déli partjának legkedveltebb vendégfogadója, a balatonszárszói vén diófa a megnövekedett idegenforgalomnak már nem tud eleget tenni, ezért a centrál vendéglátó vállalat bővítését és korszerűsítését határozta el. a munka megkezdődött. a bővítéssel és korszerűsítéssel az eddigi 160 vendég helyett 240-et tudnak majd egyszerre kiszolgálni. az újjávarázsolt balatonszárszói vendéglőt a nyári szezon kezdetére, májusra átadják rendeltetésének./mti/

--

bb 29. kevés az olcsó férfiöltöny, a gyermekcipő - a lakosság ellátását vizsgálta a vas megyei népi ellenőrzési bizottság

vid ká bh -cz

1972. február 8.

a lakosság elmúlt évi ellátását vizsgálta a vas megyei népi ellenőrzési bizottság. többek között megállapította, hogy a lakosság főbb forrásokból származó pénzbevétele több mint hét százalékkal nőtt. a pénzbevételek növekedésénél valamivel erőteljesebben emelkedtek a lakosság áruvásárlási kiadásai. a kereskedelmi áruforgalom nyolc százalékkal volt több mint egy évvel korábban. számottevően javult a kereslet-kinálat egyensúlya. a javuló áruellátás mellett azonban egyes cikkekből még nem tudták maradéktalanul kielégíteni az igényeket. olcsó férfi öltönyökből, habselyemáruból, gyermekcipőből, gyapjuszintétikus női felsőruházati cikkekből nem volt elegendő a boltokban. bár a husellátás javult, az igényeket nem sikerült teljes egészében kielégíteni. különösen falun mutatkoznak husellátási problémák. a legtöbb gondot a lakosság zöltség és gyümölcsellátása okozta.

megállapította a népi ellenőrzési bizottság, hogy a megye túlteljesítette a lakásépítési tervét s jelentősen bővült a közműhálózat is. a dicséretes fejlesztés mellett hiba azonban, hogy a lakásépítkezés ütemétől elmaradnak a kapcsolódó beruházások. a bizottság felhívta a figyelmet arra is, hogy a szolgáltatások fejlődése a vártnál lassabb, s egyes szektoroknál - például a mérték utáni szabóságnál, s az építőipari jellegű szolgáltatásoknál - a korábbi évekhez viszonyítva visszaesés tapasztalható, amin sürgősen változtatni kell./mti/

--

- 23 -

10.35 bh
B 1105

bb 30. benzingőz robbanás szegeden

vid ká bh -cz

1972. február 8.

a gondatlanság okozott balesetet szegeden a londoni körút 1. számú ház második emeletén. balázs józsef fürdőszobájában benzinen mosott le autóalkatrészeket, majd melegvízzel is le akarta öblíteni a tisztított tárgyakat. a gázboyler lángjától azonban a benzingőz felrobbant. a fürdőszoba és a szomszéd lakás berendezésében is kár keletkezett, a válaszfal kidőlt.

a balesetnél balázs józsef első és másodfoku égési sérüléseket szenvedett, s a szegedi orvostudományi egyetem bőrgyógyászati klinikáján ápolják. a szomszéd lakásban megsérült házaspár szintén a klinikán részesült elsősegélyben.

a gondatlanság okozta baleset ügyében vizsgálat indult.
/mti/

--

bb 31. tartásdíj elmulasztásáért héthónapi szabadságvesztés

vid ká bh -cz

1972. február 8.

a hatvani városi bíróság visszaesőként elkövetett tartási kötelezettség elmulasztásának büntette miatt héthónapi szabadságvesztésre ítélte a 38 éves kovács dávid budapesti lakost.

kovács dávid évekkal ezelőtt elvált feleségétől. kiskorú gyermekük tartásához azonban nem járult hozzá annak ellenére, hogy a bíróság havi háromszáz forint gyermektartásdíj fizetésére kötelezte. ezért már 1971-ben a gyöngyösi járásbíróság háromhónapi szabadságvesztésre ítélte a kötelességét elmulasztó apát. kovács dávid az ítéletet követően sem volt hajlandó fizetni, s már 16 000 forinttal van hátralékban.

kovács dávid az ítélet ellen fellebbezett./mti/

..-

- 24 -

11.10 bh *10125*

bb 32. vizügyi és közlekedési szakközépiskola nyílik szolnok megyében - ülést tartott a megyei tanács vb

vid kz bh -cz

1972. február 8.

szolnok megyében az igényeknek megfelelően fejlődik a szakközépiskolai hálózat. a középfoku tanintézetek évente százával bocsájtják ki a vegyész, a műszerész, a gépész, a kerítés, a borász szakember jelölteket - állapították meg a szolnok megyei tanács végrehajtó bizottságának keddi ülésén. az élet azonban más területeken is sürgeti a magasabb szintű szakemberképzést. a vb ezért jóváhagyta a művelődésügyi osztály arra vonatkozó előterjesztését, hogy szolnokon vizügyi, ujszászon pedig közlekedési szakközépiskolát kell szervezni.

az indoklásban hangsúlyozták, hogy a tiszai vízlépcső kialakítása, az öntözővíz megérkezése a nagyüzemekben nagyszámú szakembert igényel. a vizügyi szakközépiskola alkalmas lesz arra, hogy technikusjelöltek tucatjait képezze ki. az összes egyelőre harminckét hallgatóval egy osztály indul, ideiglenes helyen, a vegyipari és műszeripari szakközépiskolában. a negyedik ötéves terv folyamán azonban mintegy huszonkét millió forintos költséggel felépül az új vizügyi szakközépiskola és a hozzátartozó százhusz személyes kollégium. bázis üzeme a középtiszavidéki vizügyi igazgatóság lesz. a szakközépiskolát elvégzett tanulók kétéves gyakorlat után kapják meg a technikus oklevelet.

ujszászon már épül a korszerű tizennégy tantermes közlekedési szakközépiskola. az ősszel kezdődő tanévben autóforgalmi tárgyat oktatnak, míg a következő évben vasutforgalmi ágazat bevezetésére is sor kerül. az innét kikerülő fiatalokra elsősorban a bázisüzemek - a volán 7-es számú autóközlekedési vállalat, valamint a máv szolnoki állomásfőnöksége - tart igényt. a két iskola létesítéséről szóló előterjesztést az első negyedévi tanácsülés is megtárgyalja./mti/

--

bb 33. rudabánya új termékei: a réz, a galenit és a barit

vid kz bh -cz

1972. február 8.

rudabányán, ahol a természet és az ezüst teléreket már a középkorban kibányászták, a vasérc kíséretjeként - kisebb mennyiségben - még ma is több értékes ásvány található. ezek felderítésére kutatásokat végeztek. nem egy furásnál a föld mélyéből felhozott kőzet hat-nyolc százalék rézet tartalmazott.

/folyt. köv./

- 25 -

12.50 bh *101315*

bb 33. /rudabánya ... folyt./ bh

az ipar számára fontos ásványokat a rudabányaiak az idén már üzemszerűen termelik és értékesítik. többek között ezer tonna ólomtartalmu galenitet, kétezer tonna baritot, a két-két és fél százalék rezet tartalmazó pátérből pedig nyolcezer tonnát fejtenek és küldenek feldolgozásra testvérvállalataik flotáló üzemibe.

a rudabányaiak a vasérc-törmzsek mélységi határait még nem ismerik, de a vizsgálatok azt már bebizonyították, hogy minél mélyebbre jutnak, annál dusabb réz, galenit és barit előfordulások jelentkeznek. ezért az ötéves terv időszakában a jelenlegi vasérc-dusító műszomszédságában új flotáló üzemet létesítenek, ahol különböző eljárásokkal és vegyszeres adagolásokkal a vasércből kivonják a réz és ólomport, valamint a baritot. a flotáló építését 1973-ban kezdik meg./mti/

..-

bb 34. szárazság az aggteleki barlangban

vid kz bh -cz

1972. február 8.

a rendkívül aszályos őszi és téli időjárás szokatlan jelenséget idézett elő az aggteleki baradla barlangban. a földalatti sziklaalagutakban az időnként árvizeket is okozó stix és acheron patakok - vízutánpótlás hiányában - teljesen kiapadtak. a minimumra csökkent cseppköveket hízaló felszíni ,, vizellátás,, is . a barlang szinte teljesen kiszáradt és ez jelentősen meggyorsította a földalatti csónakázó tó építőinek munkáját.

az ötszáz méter hosszú, hat és husz méter széles mesterséges tavat - amelyet a két patak vizével táplálnak majd - a hangversenyterem mögötti sziklaüregekben alakítják ki. a dolgozók a földalatti ,, száraz időjárást,, kihasználva a leendő tó medréből mintegy kétezer köbméter iszapot távolítanak el és a víznyelő sziklarepedéseket cementes agyaggal tömik ki. ez a munka jó ütemben halad, s így előreláthatólag a tavaszi hónapokban a tavat egy ideiglenes gáttal elzárják, feltöltik és megvizsgálják, hogy a víz nem szökik-e el belőle. közben a mesterséges tó partján hozzáfogtak a két méter szélességű betonjárda építéséhez és az év végéig a cseppkőképződmények megvilágítására nagyteljesítményű normál és jódíonos refraktorokat is felszerelnek.

a pár nap óta beköszöntött enyhébb időjárás azonban már a barlangban is érezteti hatását. a stix és az acheron patakok medréből másfél hónappal ezelőtt eltűnt víz, ha csak csörgedezve is, de újra megjelent. az építők azonban a nehezebb feladatokat már elvégezték és így olvadáskor - mert az aggteleki hegyekben még 2-3 centiméteres hó van - a próbákat megtarthatják és feltölthetik a tó medrét vízzel. az új mesterséges tavat - amelyen husz személyes csónakokat közlekedtetnek majd - előreláthatólag 1973-ban adják át./mti/

..-

- 26 -

13.00 bh 10/13/24

mbb. 35. időjárásjelentés

a meteorológiai intézet jelenti február 8.-án 13 órakor

rj hgy

1972. február 8.

felhős párás idő.

a német-Lengyel síkság felett szokatlanul enyhe, száraz levegő van a magasban. hatása a hőmérséklet alakulásában alig észlelhető, mivel az erősen lehült talajt hó borítja, és alacsony magasságokban összefüggő felhőtakaró csökkeneti a napsugárzás erejét. mégis az átlagos februári értékhez viszonyítva a maximum hőmérséklet 6-8 fokkal magasabb az elmúlt 10 év átlagánál. ez a levegő a meglévő áramlások fennmaradása esetén kelet felé helyeződik át, így részben a kárpát-medence fölé kerül, ezért itt enyhe marad az idő. a szovjetunió európai területén továbbra is hideg van, sokfelé havazik és hófúvások vannak. az időjárást meghatározó áramlások iránya azonban fokozatosan változik, a magasnyomású légköri képződmény leépülőben van, így a hideg mérséklődik.

hazánkban hétfőn a délnyugati megyék kivételével borult volt az idő. csapadékot: kisebb hószállingózást, szitálást, esőt, csak az északkeleti megyékből jelentettek. a lehullott csapadék mennyisége az 1 mm-t sehol sem haladta meg. a nappali felmelegedésben a délnyugatról érkező enyhe levegő hatására nagy eltérés volt, mivel az enyhe levegő csak a délnyugati megyékben éreztette hatását. itt plusz 9, plusz 14 fokig emelkedett a hőmérséklet, máshol csak 0, plusz 8 fokig. hajnalra mínusz 3- plusz 5 fokig hült le a levegő. délelőtt erősen felhős volt az ég, sopronból ónosszitálást, debrecenből kisebb esőt jelentettek. a délkeleti, déli szél többfelé megélnkült. a hőmérséklet 11 órakor 0- plusz 10 fok között volt.

budapesten hétfőn a hőmérséklet napi középértéke plusz 0,2 fok volt, 0,5 fokkal magasabb a százéves átlagnál.

ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet plusz 1 fok a tengerszintre átszámított légnyomás 765 mm, gyengén süllyed.

várható időjárás szerda estig:

változóan felhős, főként a reggeli órákban párás, ködös idő, szórványosan előforduló ónososóval, esővel. mérsékelt, napközben időnként megélnkülő, néhány helyen átmenetileg megerősödő délkeleti, déli szél. várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet : mínusz 2- plusz 3. legmagasabb nappali hőmérséklet szerdán: plusz 5- plusz 10 fok között.

a duna vízállása budapestnél 90 cm.

/mti/

..-

13.05 rj 10/13/24

- 27 -

bb 36. huszonegy millió forint értékű áru közvetlenül a fogyasztókhoz - zárszámadás a hajduböszörményi béke tsz-ben

vid kz bh hgy

1972. február 8.

kedden megtartotta a zárszámadási közgyűlést a hajduság egyik legjobb nagyüzeme, a tizenhárom ezer holdas hajduböszörményi béke termelőszövetkezet. a kiváló löszhátú földekkel rendelkező tsz-ben a mezőgazdasági termelés gyorsütemű növelése volt a cél. ezt egészítik ki a melléküzemági tervékenységgel. az államnak értékesített nagymennyiségű áru mellett jelentős szerepet vállaltak a nagy hajduváros lakosságának ellátásában és a debreceni konzervgyár nyersanyag szükségletének fedezésében is. több mint ötszáz holdas kertészetével ez az üzem a debreceni konzervgyár legnagyobb bázis-gazdasága. emellett hajduböszörmény -ben három csemege, illetve hus, valamint három zöldség és gyümölcs üzletet nyitottak. saját vágóhidat is építettek. tavaly mintegy huszonegy millió forint értékű áru jutott ilyen módon közvetlenül a tsz-ből - sok közvetítő kikapcsolásával - gyorsan és frissen a fogyasztókhoz.

a hagyományos kultúrák termesztésében is előreléptek kiváló szakember gárdájuk irányításával. huszonkét mázsa búzát termeltek egy-egy holdon, s ennek negyven százalékát vetőmag-nak adták el. a béke tsz-ben termelték meg a debreceni hibrid-üzem részére a kukorica vetőmag egy részét. a mélyebben fekvő szikes, lapos földeken halastavat és rizstelepet rendeztek be. elkészült a szakosított szarvasmarha telep és hozzá-kezdtek egy 7.750 férőhelyes sertéstelep építéséhez is. az elmúlt évi munka eredményeként a béke tsz közös vagyona a megelőző évi 158 millió forintról 177 millió forintra növekedett. /mti/

--

bb 37. korlátlan az export lehetősége - termelési tanácskozás szentesen

vid kz bh hgy

1972. február 8.

Legkeresettebb kertészeti növényünk, a paradicsompaprika azon kevés zöldségfélék közé tartozik, amely kívül esett a „zöldségválságon”, az utóbbi években fokozatosan emelkedett, s ma már 6.000 - 7.000 hold a termőterülete. mégis kívánatos termelésének fejlesztése, mert külföldön korlátlan piaca van. hazánkban alig másfél évtizede kezdtek el nagyobb arányú elterjesztését, termelése azonban sokrétű speciális szaktudást követel. ezért rendeztek kedden széleskörű termesztési tanácskozást a szentesi paradicsompaprika, „szülőházában”, a kertészeti kutató intézet szentesi állomásán mintegy kétszáz meghívott részvételével. /folyt. köv./

- 28 -

13.50 bh

10.11.08

bb 37. /korlátlan ... folyt./ bh

dr. szalva péter kandidátus a szentesi kutató állomás igazgatója beszámolójában részletes termelési „receptet”, adott a vendégeknek, s mint elmondotta e receptura megtartásával holdankint 20 000-30 000 forint tiszta jövedelemhez juthatnak a gazdaságok.

a hungarofrukt vállalat képviselője a növekvő külföldi piaci igényekkel kapcsolatban rámutatott, hogy a paradicsompaprikát első alkalommal 1954-ben exportáltunk, akkor még mindössze 90 tonnát. később egyre inkább megkedvelték ezt a zöldségfélét és 1961-ben még 5 000, 1966-ban pedig 11 000 tonnát szállítottunk külföldre. a legrosszabb zöldségtermő évben - tavaly - 17 000 tonnát adtunk el külföldön, a belföldi fogyasztás növekedésével egyidejűleg.

a tanácskozáson a gazdaságok képviselői hozzászólásaikban elmondták, hogy szívesen foglalkoznak az értékes kertészeti növény termelésével, s területét az idén tovább kívánják növelni. /mti/

--

bb 39. tanulmányutak mezőgazdászoknak

vid kz bh hgy

1972. február 8.

kedden veszprémben dr. varró józsef, a mém információk központjának szaktanácsadási osztályvezetője tájékoztatót tartott a mezőgazdasági szaktanácsadási szakmai tanulmányutak jelentőségéről, hasznáról és ezévi lehetőségeiről.

elmondotta, hogy a szakmai tanulmányutak szervezett bonyolítása érdekében már 1968 óta együttműködnek az Ibusz-szal. ennek eredményeként 1968 és 1971 között csaknem 12 000 mezőgazdasági szakember utazott külföldre szakmai tapasztalatcserére. e tanulmányutak szinte felölelték az élelmiszer-gazdaság minden ágát. 1972-ben is minden jelentősebb nemzetközi, mezőgazdasági kiállításra és vásárra, egyéb szakmai rendezvényre eljuthatnak - európa számos országába - a szakemberek.

az előadó a külföldi tanulmányutak mellett felhívta a figyelmet, a belföldi szakmai tanulmányutakra is, hiszen itthon és egymástól is van mit tanulni. végül rámutatott, hogy külföldi mezőgazdasági szakemberek is szívesen jönnek a fejlettebb hazai mezőgazdasági nagyüzemekbe tapasztalatot gyűjteni. csupán az elmúlt évben hétezer külföldi mezőgazdász tanulmányozta élelmiszeriparunkat és mezőgazdasági üzemünket. /mti/

--

14.10 bh

10.11.08

- 29 -

bb 38. elkészült a tizezredik pénztárgép - sajtótájékoztató a igy-nél

t sl/gk ie bh hgy

1972. február 8.

- a kgst-szakosítás jelentős eredményeként az irodagép-ipari és finommechanikai vállalatnál elkészült a tizezredik pénztárgép - mondotta keddi sajtótájékoztatóján csillag géza, a vállalat vezérigazgatója. a vállalat az 1968-ban létrejött államközi szerződés alapján vette át az ndk-tól a segura típusu pénztárgépek gyártását, majd azok továbbfejlesztését. e pénztárgépekkel most már Magyarország lát el több szocialista országot. a legnagyobb tételeket hosszú lejáratu szerződések alapján az ndk-ba, csehszlovákiába, Lengyelországba és romániába szállítják. az eddig elkészült tízezer pénztárgépből körülbelül kilencezret exportáltak, a többit itthon használják fel. legújabb gépeik önkiszolgáló-boltokban, abc-áruházakban is jól beváltak. a pénztárgépek további új változatainak gyártását is fokozatosan bevezetik, például olyan típusokét, amelyek az adatokat összegezik, hanem a forgalmat árucsoportonként is nyilvántartják s így alkalmasak a készletek ellenőrzésére s megbízható támpontot nyújtanak az áruutánpótláshoz is.

a vállalat egyébként ez év októberében megrendezi magyarországon a pénztárosok első nemzetközi versenyét, amelyen csehszlovák, lengyel, magyar, ndk-beli és román csapatok mérik össze ügyességüket és szakavatottságukat az a-20-as típusu pénztárgépek kezelésében.

a pénztárgépeken kívül egész sor egyéb irodagépek - szedő-írógép, fénymásoló berendezés - is egyre inkább versenyképes a nemzetközi piacon. tavaly 373 millió forint értékű árut exportáltak, ideikivitelük várhatóan eléri a 380 millió forintot, s ezen belül a tőkés országokba irányuló exportjuk is növekszik. nemzetközi együttműködésüket tovább bővítik. az nszk-beli és az osztrák anker céggel pénztárgépgyártási kooperációról tárgyalnak.

a vállalat bekapcsolódik a számítástechnikai programba is, kialakítja elektronikus pénztárgép-rendszerét, amely szervesen kapcsolódik majd az áruházak komplex gépesítéséhez. /mti/

a szerkesztőségek figyelmébe!

a mai bb 12. sz. hírünk: / korrajz... / 1. bek. 6. sorában a szöveg helyesen:

... a hatodik x betöltésének külsőben ...

/mti/
14.15 bh

Tóth

- 30 -

bb. 40. egymillió dolláros évi megtakarítás - kukoricapehellyel - európa második „pehelykészítő”, üzeme monoron

t/jf/rj ie hgy

1972. február 8.

dr. molnár józsef, a phylaxia oltóanyag- és tápszertermelő vállalat vezérigazgatója és kelemen györgy, a monori állami gazdaság igazgatója kedden bemutatta a sajtó munkatársainak azt a kooperációban felépített üzemet, amelyben hollandia után, Európában másodikként - nagylüzemi méretekben állítják elő a kukoricapehelyt, a modern nagylüzemi állattartás nélkülözhetetlen anyagát. a phylaxia és a gazdaság szakemberei hollandiában együtt tanulmányozták azokat a műszaki megoldásokat, amelyekkel a kukoricát „pehelyesíteni”, lehet; így az állatok számára jobban emészthető takarmányhoz jutnak. amelyet ugyanakkor dusicani lehet zsiradékokkal és más, általában ásványi eredetű anyagokkal. a hollandiában kiválasztott géptípust alig két hónapos munkával monoron szerelték fel, és naponta 80 mázsa takarmány-alapanyagot állítanak elő. azt tervezik, hogy további három gépegységet vásárolnak majd és így évente ezer vagonnyi kukoricapehelyt készíthetnek. ezzel egymillió dolláros évi importot takaríthatnak meg, sőt az export is lehetővé válik.

a vezérigazgató a sajtótájékoztatón elmondotta, hogy a phylaxia idén ünnepli fennállásának 60. évfordulóját. a vállalat az elmúlt évben másfél milliárdos termelési értéket ért el. összesen 220féle terméket gyártanak, ezek többségét a mezőgazdasági nagyüzemek használják fel, a phylaxia nagy gondot fordít a háztáji gazdaságok kiszolgálására is: egész sor olyan takarmányfélét készítenek, amelyet a háztáji állattartók vásárolnak meg. a phylaxia, a monori állami gazdaság mellett még egész sor nagyüzemmel épít ki olyan kooperációs kapcsolatokat, amely mindkét fél számára a maximális jövedelmezőséget biztosítja; 40-50 bázisgazdaságra támaszkodnak és a gyakorlati szakemberekkel közösen dolgozzák ki és állítják össze a korszerű takarmányok „receptjét”,.

az agárdi állami gazdasággal együtt a velencei tó közelében olyan telepet építettek, ahol az állatorvosok és a laboratóriumi kutatók együtt dolgozzák majd ki a legújabb takarmányfélék gyártási eljárását. a készítményeket a gazdaságban tartott állatokon próbálják ki. tervük szerint viruskutató laboratóriumot is létesítenek és így jó előre felkészülnek az esetleges fertőző betegségek „fogadására”, , illetve a megelőző intézkedésekre. /mti/

14.25 rj

Tóth

- 31 -

bb. 41. a külföld máris érdeklődik - korszerű transzformátor-
hűtő radiátorok készülnek nyiregyházában

vid/kz/rj hgy

1972. február 8.

transzformátorhűtő radiátorok mintadarabjai készültek el a nyiregyházi vas és fémipari ktsz.-ben. a korszerű terméket hamarosan nagyszériában készítik majd a ganz villamosság- és a csepeli transzformátorgyár segítségével. az újrendszerű trafóradiátorok olajhűtő folyadékkal működnek. nagy előnyük a korábbi típusokkal szemben, hogy hiba-lehetőségük mintegy egy hetven százalékkal kisebb, teljesen zajmentesen működnek, s ugyanakkor tökéletesen meggátolják a transzformátorok felmelegedését. ezáltal a trafo élettartama is jelentősen megnő.

az újrendszerű transzformátor radiátorok alkalmazásával sok üzemórát takaríthatnak meg azok a nagyüzemek gyárak, amelyek sok villamosenergiát használnak.

az új termék iránt már külföldön is érdeklődnek. az ndk évenként mintegy 184 ezer nyiregyházi gyártmányú trafo radiátort szándékszik vásárolni, de nagy mennyiségben kér belőle a cseh-szlovák külkereskedelem is. /mti/

--

bb. 42. győri „flamingók”, az északi-tengeren

vid/kz/rj hgy

1972. február 8.

a győri műanyag ktsz két éve foglalkozik kisméretű műanyag-hajók gyártásával. termékeit eddig kizárólag hazai vizeken használták. egy közelmúltban megkötött szerződés szerint azonban a bécsi unifer céggel együttműködve - szeptember végéig háromszáztíz műanyag tengeri vitorlást exportál a ktsz. a mintegy ötvennégyezer dollár értékű munkához a gépi felszerelést és a technológiát a bécsi partner adta. a háromszáz egyenként hat személyes, „flamingo-19”, és a tíz, szintén hat személyes „swist”, típusu tengeri vitorlás első darabjai még februárban elkészülnek. a műanyag vitorlások, amelyekből októbertől újabb ezernyolcszáz készül győrtől, az északi-tengerre készülnek. /mti/

--

14.28 nj

1014⁵⁰

- 32 -

bb 43. több mint hatmillió forintos ruházati forgalom a téli vásár első napján

1 sb/tm ie bh hgy

1972. február 8.

a fővárosi ruházati bolt vállalat összesítette a 30-40 százalékos árengedménnyel megrendezett kéthetes téli vásár első napjának eredményeit. a vártnál is nagyobb volt a forgalom, elsősorban a különféle szövet télikabátok, férfi öltönyök, női és gyermek szövetruhák voltak kelendők. a royal ruhaház bonyolította le a legnagyobb forgalmat, a hétfői napot 450 000 forintos bevétellel zárta. de szinte csúcspontot bonyolított le a vállalat mind az 57 szaküzlete. a z összesítés szerint a téli vásár első napján 6.3 millió forint értékű áru talált gazdára, s így ezen a napon 20 százalékkal volt nagyobb a forgalom, mint az egy évvel ezelőtti téli vásár első napján. a készletek még bőségesek, de természetesen a nagy érdeklődés, sok vásárlás miatt a választék fokozatosan csökken. /mti/

--

b b 44. szolidaritási világtalálkozó versailles-ban indokina békéjéért - interju dr. beresztóczy miklóssal, delegációnk vezetőjével

1 tf/tr zs bh hgy

1972. február 8.

az indokina népek békéjének és függetlenségének támogatására összehívott szolidaritási világtalálkozón, amelyre február 11-13-án a versailles-i kongresszusi palotában kerül sor, a valamennyi földrész kapviselőjében érkező csaknem ezer hivatalos küldött között magyar delegáció is részt vesz. küldöttségünk vezetője, dr. beresztóczy miklós c. prépost, az országgyűlés alelnöke az országos béketanács katolikus bizottságának főtitkára elutazás előtt arról nyilatkozott tóth ferencnek, az mti tudósítójának, hogy milyen álláspontot képviselnek a magyar küldöttek a versailles-i világtalálkozón:

- mindenekelőtt az egész magyar nép nevében kinyilvánítjuk azt a meggyőződésünket, hogy testvéri szolidaritásunk az indokina népekkel töretlen, változatlanul együttérzésünkről biztosítjuk a vietnami, laoszi és kambodzsai népet igazságos küzdelmében, és biztosak vagyunk szabadságharcuk győzelmében. /folyt. köv./

14.45 bh

1015²⁰

- 33 -

nem elcsépeelt jelszó, hanem nagyon is valóság, hogy az indokina népek ügyét támogatva minden nép önmaga szabadságáért és függetlenségéért is küzd - hiszen ha az agresszor, az egyesült államok céljait indokinában megvalósíthatná, amire egyébként a legcsekélyebb esélye sincs, súlyos veszélyek fenyegetnék az egyetemes békét, az egész világ biztonságát. ez a gondolat vezette a magyar békeharcosokat, amikor az agresszió kezdete óta minden energiájukkal kiálltak az indokina népek mellett. a támogatás sokféle módjával: politikai szolidaritásuk kifejezésével, emberbaráti mozgalmak, gyűjtések, gyógy-szerküldés szervezésével, hivatalosan pedig a magyar népköztársaság kormánya a legkülönbözőbb nemzetközi fórumokon minden diplomáciai eszközzel, s hogy egy mostani nagyfontosságú eseményt is említsünk, kormányelnökünknek ezekben a napokban történő hivatalos, baráti látogatásával a vdk-ban.

- a világ haladó közvéleményével együtt valljuk, hogy az indokina konfliktus csak politikai eszközökkel oldható meg, s sürgetőleg kívánjuk: haladéktalanul szüntessék be az agressziót, legyen vége a háborúnak, legyen békesség indokinában. mélyszélesen elítéljük az usa felháborító gáztetteit, a nixon kormányzat szemfényvesztő politikai manővereit, amelyekkel agressziójának igazi célját akarja elkendőzni. mert az amerikaiaknak csapataik kivonásáról való szónoklását korántsem támasztják alá valós tények; a haderők visszavonása nemcsak hogy lassu ütemben történik, hanem ismétlődően fokozódik az agresszió, legutóbb például felújították a bombázásokat a vdk ellen, újabb meg újabb - a ,, vietnamizálás,, ürügyén végrehajtott - manőverekről hallunk híreket laoszból és kambodzsából. és felháborodással értesültünk délvietnami megyék lakosainak ,, stratégiai falvakba,, voltaképpen koncentrációs táborokba telepítéséről, az elektronikus háború új fegyvereinek kipróbálásáról, s arról, hogy az amerikai agresszorok kísérleti telepnek tekintik indokina földjét, háborús kísérleti alanyoknak indokina népeit. az újabb javaslatok viszont, mind a dfk, mind a vdk részéről, azt bizonyítják, hogy a vietnamiak valóban békét akarnak, keresik az amerikaiak számára is elfogadható megoldást - az indokina probléma politikai rendezésére. ezek valódi béketervek.

- az elmúlt év júliusában éppen a francia fővárosban terjesztették elő vietnami részről azokat a pontokra szedett javaslatokat, amelyek reális, igazságos alapját jelenthetik az indokina rendezésnek. a világ békeerőivel együtt támogatjuk e kezdeményezéseket, amelyekben a két alapkövetelmény: feltételek nélkül és teljes egészében ki kell vonni minden amerikai katonai erőt dél-vietnamból, a fegyverzettel együtt, s ezzel - a vietnamizálás hamis jelszava mögé bujtatott további háborús törekvéseket keresztül huzva - fel kell számolni a saigoni rendszert, mint az amerikai gyarmati jellegű uralom eszközét.
/folyt. köv./

15.55 bh

- hitet teszünk majd amellet is a szolidaritási világtalálkozón - hangsúlyozta küldöttségünk vezetője - hogy a magyar békeharcosok eddig is szívük, tudásuk, energiájuk szerint igyekeztek minden tőlük telhetőt megtenni, ezután is megtesznek a szabadságukért küzdő népek megsegítésére. indokina valamennyi népét - a vietnamiakat, a laosziakat és a kambodzsaiakat - szívünkhöz közelállónak, barátainknak és testvéreinknek érezzük, mert harcuk az egyetemes szabadság-szerető emberiség küzdelme. a történelem azt követeli tőlünk hogy azonnal és hatásosan mozgósítsunk és cselekedjünk indokina érdekében. a versailles-i találkozó attól kaphat majd magas tartalmat, ha utána megmozdul a világ, s a résztvevők hazájukban akciók sokaságát kezdeményezik az agresszió, aháború megszüntetésére. ha így cselekszünk, el tudjuk érni és el kell érni, hogy 1972 meg hozza az igazi békét indokina sokat szenvedett népének - fejezte be nyilatkozatát dr. beresztóczy miklós./mti/

--

bb 46. dr. jahn ferencre emlékeztek lakiteleken

vid fm bh hgy

1972. február 8.

dr. jahn ferenc nevét viselő lakiteleki egészségház falán dombormű őrzi a ,, szegények orvosának,, a munkásmozgalom mártírjának emlékét. születésének 70. évfordulója alkalmából kedden a lakiteleki községi tanács, a helyi vöröskereszt-szervezet, s az általános iskola ifju vöröskeresztes csoportja kegyeletos ünnepséget rendezett a dr. jahn ferenc egészségháznál, s megkoszorúzták a fasizmus áldozatául esett kommunista orvos emlékét hirdető domborművet./mti/

--

- 35 -

15.00 bh

g

bb 45. móra ferenc-émléknep kiskunfélegyházán - muzeum nyílt az író szülőházában

vid/fm/ny hgy

1972. február 8.

Kiskunfélegyháza, móra ferenc szülővárosa egésznapos ünneppel adózott a kiváló író emlékének. eddig háromszor volt hasonló nagyszabású móra-ünnep a kiskun városban: kétszer még az író életében, majd szobrának leleplezésekor, 16 évvel ezelőtt.

az író halálának 38. évfordulóján, kedden rendezett negyedik emléknep programja móra ferenc szülőházánál kezdődött. a városi tanács által eredeti állapotában helyreállított nád- andrás, a szegedi tanárképző főiskola főigazgatója avatta fel. az emlékház aittján elsőként az ünnepségen részvevő vészits ferencné, móra panká, az író leánya lépett be. a szegedi móra ferenc muzeum és a kecskeméti megyei muzeum segítségével létesült emlékház négy helyiségében az író életét és gazdag irodalmi munkásságát dokumentáló anyag, apja mesterségét szemléltető szücsmühely, s az író bátyja, móra istván emlékei láthatók.

az avató ünnepség után megkoszorúzták móra ferenc szobrát. fekete jános, a helytörténeti bizottság elnöke mondott ünnepi beszédet, s a város ifjusági vegyeskórua műsort adott.

ezt követően a városi művelődési központban értékelték a móra ferenc ifjusági irodalmi verseny eredményét. a másodszor lebonyolított nagyszabású vetélkedőn félegyháza több mint 4000 általános- és középiskolás diákja vett részt. a legjobb eredményt elért három iskola móra-émlékplakettet és pénzjutalmat, az író és műveit legjobban ismerő diákok pedig könyvjutalmat kaptak. a díjakat korponai zoltán, a kiskunfélegyházi városi tanács titkára adta át. a fiatalok által versenyfeladatként készített móra-illusztrációkból kiállítás nyílt.

az emléknep kiskunfélegyháza legkiválóbb próamozdó diákjainak móra ferenc műveiből összeállított irodalmi estjével zárult. /mti/

--

bb 47. nem kellett volna meghalniuk - a fegyelmezetlenség a leggyakoribb baleseti ok a mecseki szénbányáknál

vid/kz/ny hgy

1972. február 8.

a mecseki szénbánya vállalat 40 millió forintot költött a III. ötéves tervben biztonsági berendezésekre. a beruházások több mint a fele a föld alatt dolgozó emberek legalattomosabb ellensége, a gáz elleni küzdelem céljait szolgálta.

/folyt köv/
15.10/ny

-36-

NA 135

47. / nem kellett volna.....folyt/ny

tömegével szereztek be metánmérő és ellenőrző műszereket, hogy a bányászok mélyülésével a biztonság is nagyobb legyen. emelkedett az általános műszaki színvonal. a mecseki szénbányák 161 km vágatából 149.4 km korszerűen biztosított. a természeti veszélyek megelőzésére, leküzdésére nagy költséggel kidolgozott módszerek többsége sikerrel vizsgázott. joggal lehetne feltételezni, hogy mindez kedvezően hatott, s a korszerűbb viszonyok között kevesebb a baleset.

a pécsi kerületi bányaműszaki felügyelőség ezzel összefüggő felmérése sajnos nem erősíti meg ezt a feltételezést. e felmérés szerint a több mint tizenhatezer embert foglalkoztató mecseki szénbányáknál tavaly - tehát egyetlen év alatt - 135 munkahelyen kellett leállítani a termelést a biztonsági szabályok súlyos megsértése miatt, de még így is 11 halálos baleset történt, s ugyanakkor a nem halálos, de rendkívül súlyos balesetek száma is emelkedett. megállapították, hogy bár színtelen minden esetben közrejátszottak előre nem látható, véletlenszerű elemek is, ezeknek az embereknek nem kellett volna meghalniuk. nagyon figyelemre méltó, hogy az igazán veszélyes munkahelyek nem követelnek halálos áldozatot. ez is azt bizonyítja, ahol fokozott az éberség, jó a fegyelem, a biztonság megteremthető. a balesetek bekövetkezését mulasztások, felelőtlenség, hogy egy-egy tragédia bekövetkezését mulasztások, felelőtlenségek, vétségek egész sora előzte meg. a felügyelőség megállapítása szerint a munka- és technológiai fegyelem szinten minden üzemenél romlott.

a vétekeseket felelősségre vonják. a szénbányavállalat továbbra is áldoz az emberek biztonságának védelmére. megkezdtek a bányászok korszakosítását. a tűz elleni védekezés céljából vegyszeres habfejlesztő berendezéseket alakítottak ki. bővítik a föld alatti vízvezeték-hálózatot. mindez azonban elégtelen, ha az emberek megsértik a technológiai és munkafegyelmet, felelőtlenek magukkal, munkatársaikkal szemben.

figyelmeztető jelek mutatnak arra is, hogy sok a túlműszak, az emberek fáradnak, magas az idősebb bányászok aránya. a vállalatnak szisztematikus munkaszervezéssel meg kell kimélni az embereket szabad idejük feláldozásától, s az eddiginél is többet kell tenni a szakma fiatalításáért, az utánpótlás biztosításáért. /mti/

15.15/ny

--
-37-

NA 139

bb 48. több mint ötvenmillió forint óvadék a hitelképtelen borsodi tsz-ek megsegítésére

1972. február 8.

vid/ny kz xhgy

a magyar nemzeti bank borsod megyei igazgatósága felülvizsgálta a megye közös gazdaságainak 1971 évi pénzügyi helyzetét. 31 tsz fizetése képtelenségét állapította meg. a hitelképtelenséget kiváltó okok között egyes esetekben a rossz termőhelyi adottságok szerepelnek, több helyen azonban a túlméretezett beruházások, vitték el a pénzt. a tőkeszegény borsodi tsz-ek helyzetét rontotta az is, hogy a ráfordítási költségek aránytalanul nagy mértékben növekedtek. az 1970-es év kedvezőtlen termelési eredményei és az emiatt korábban képzett alapok felhasználása nemkülönben pedig az 1970-ről átszármazó pénzügyi kötelezettségek járultak jelentős mértékben a hitelképtelenséghez.

a pénzügyminiszter rendelete értelmében a bank a hitelképtelennek nyilvánított tsz-ek részére hitelt csak a várható veszteség és alaphiány teljes összegére adott óvadék letétbehelyezése esetén nyújt. a harmincegy hitelképtelenné vált borsodi tsz pénzügyi helyzetének rendezésére, a borsod megyei tanács elnökének intézkedésére, az óvadékok letétbe helyezték, s az arra rászoruló tsz-eknek összesen 54.3 millió forint hitelt nyújtanak.

a borsod megyei tanács mezőgazdasági osztálya a hitelképtelenség okai alapján megszabta a hitelnyújtás feltételeit is. ezek elvállalásáról a tsz-ek sorra kerülő közgyűlései döntenek.
/mti/

bb 49. harmincnyolc világcéget megelőzött - iraki pályázatot nyert a bábolnai állami gazdaság

1972. február 8.

vid/kz/ny hgy

az iraki general poultry company állami ellenőrzés alatt lévő baromfitenyésztő vállalat decemberben versenytárgyalást hirdetett. a pályázaton a bábolnai állami gazdaság is részt vett. mint közismert, bábolna már saját tenyésztésű, kiváló minőségű és nagy hozamu tenyészanyagát nemcsak hazai partnereinek, hanem több európai országba is szállítja. a közel-keletre eddig csak keltető tojásokat exportált.

-38-

/folyt köv/
15.25/ny

NA 1540

bb 49. harmincnyolc világcéget...folyt/ny

kedden a bábolnai gazdaság külkereskedelmi irodája - az agrária - távirati értesítést kapott bagdadból: az iraki cég elfogadta a gazdaság 1, 150.000, tetra L, tojóhibrid szállítására tett ajánlatát. a szerződés megkötésére rövidesen sor kerül bagdadban. a bábolnaiak ajánlata 38 világcég közül került az első helyre. feltehetően úgy áruik, mint a szállításra kerülő baromfi teljesítőképessége is a legmegfelelőbb volt a csaknem félmillió dollár értékű megrendelés teljesítését a versenytárgyalás szempontjai szerint - várhatóan márciusban kezdi meg. a tojóhibrideket külön repülőgépek viszik majd bagdadba./mti/

..-

vbb 50. hajózható lesz a tiszta teljes borsod megyei szakasza - ülést tartott a megyei tanács vb

vid/kz/mné/ny hgy

1972. február 8.

a megye vízgazdálkodásának helyzetéről, fejlesztéséről tárgyalt kedden miskolcon a borsod megyei tanács végrehajtó bizottsága. az ülésen több szempontból is foglalkoztak a változással, amelyet a tiszta 2. vízlépcső felépülése okoz a megye vízgazdálkodásában. így többek között rámutattak, hogy a vízlépcső megépülése után emelkedik a megyét átszelő folyók vízszintje, s emiatt meg kell erősíteni azok gátjait. a tiszta gátjainak megerősítése, illetve a kiskörei vízlépcső üzembehelyezése után a folyó teljes borsodi szakasza hajózható lesz. részben ugyanis a tiszta 2. vízlépcső felépülésével kapcsolatban, részben pedig a múlt évi kedvezőtlen tapasztalatok alapján ugyanis sok szó esett az ülésen a mezőgazdasági üzemek öntözőkapacitásának kihasználatlanságáról. rámutattak, hogy az utóbbi tíz évben több mint 35.000 holdra növekedett a megyében az öntözhető területek nagysága, az érintett állami- és szövetkezeti gazdaságok azonban csak részben használják ki az ezzel adott lehetőséget. az elmúlt évben, amely pedig kifejezetten aszályos esztendő volt, alig 17 000 holdat öntöztek. a karbantartás elhanyagolása miatt az öntözőberendezések sokhelyütt tönkre mennek. a vb állást foglalt e helyzet tarthatatlansága mellett. felhívta a figyelmet az öntözőberendezések kihasználásának javítására, s ugyanakkor kívánatosnak ítélte az öntözési lehetőségek további javítását is. erre a kiskörei vízlépcső, illetve az ehhez kapcsolódó két nagyterjedésű -tiszaluc- taktaharkányi, illetve a tarcali - öntözőfürt megépítése ad majd lehetőséget. a sikvidéki területeken a vb átfogó vizsgálata szerint további jelentős lépéseket kell tenni a belvízkárok megszüntetése érdekében. a következő években e célból négy helyen hajtanak végre nagyszabású rendezést./mti/

..-

15.35/ny

NA 1540

bb 53. teremtsék meg a vállalatok sikerének feltételeit -
tanácskoztak a textilipari szocialista brigádvezetők

t ol/gk/ny hgy

1972. február 8.

a választék bővítéséhez, a minőség javításához, a hazai és exportigények magasabb színvonalu kielégítéséhez, a termelékenység növeléséhez és az ipar rekonstrukciós feladatainak megoldásához kért segítséget dr. bakos zsigmond könnyűipari miniszterhelyettes a textilipar szocialista brigádvezetőinek a hazai fésűsfonó és szövőgyár művelődési házában kedden tartott III. országos tanácskozásán. A 2919 szocialista brigád több mint 30 ezer főnyi tagságának képviselőjében 300 küldött vitatta meg a miniszterhelyettes tájékoztatóját és barányaiból kibornának, a textilipari dolgozók szakszervezete főtitkárának korreferátumát.

az ipar közismerten nehéz munkaerőhelyzetében különösen sok függ a brigádmozgalom részvevőitől: telkes, odaadó munkájuk nagyban elősegítheti a tervek sikerét, a textilipari technológiák fokozatos és gyorsított átalakítását. amint az előadók is hangsúlyozták, ez évben több korszerű nyersanyag felhasználásával növelni kell a szintetikus szál-tartalmu kelmék termelését, a gyorsan változó divatigényekhez igazodva a modern izlésnek megfelelő, a jelenleginél könnyebben kezelhető textiltermékekkel, kötött- és méteráruval kell ellátni a kereskedelmét és a konfekcióipart. mindehhez a rekonstrukció megfelelő feltételeket biztosít, s most az a fontos, hogy a korszerű gépek mellé legyen értő munkáskéz. hangsúlyozták az előadók: a dolgozók jogosan követelik a megfelelő munkafeltételeket, a folyamatos anyagellátást és a szociális gondoskodást ahhoz, hogy feladataikat, versenyvállalásaikat maradéktalanul teljesíthessék. rámutattak arra, hogy az állásidők csökkentése, a meglévő kapacitások jobb kihasználása csak úgy érhető el, ha a gazdasági s főként a műszaki vezetők figyelemmel kísérik a termelési folyamatokat, és viszont; eredményes gazdasági munka nem valósítható meg a munkások támogatása nélkül, ezért a vezetés támaszkodjék a szocialista brigádmozgalomra. egyébként a textiliparban az elmúlt három év során az erőteljes munkásságszám-csökkenés és a gyakori fluktuáció ellenére, ha szerény mértékben is, de nőtt a brigádtagok száma és a szocialista cím elnyeréséért küzdőkkel együtt már eléri az 50 ezret. a bennük s általában a munkaversenymozgalomban rejlő erőt most okosan megválasztott, s a vállalat és ezzel együtt az egész ipar fejlődését előrevívő feladatok megoldására kell mozgósítani.

/folyt/ köv/
15.50/ny

-40-

MA 1605

bb 53. / teremtsék meg...folyt/ny

a vita során mintegy harmincan mondták el észrevételeiket, javaslataikat. sok szó esett a brigádmozgalom fejlődését hátráltató tényezőkről, egyebek között például az értékelés és az anyagi ösztönzés fogyatékoságairól. többen javasolták: a műszakiak közül is legyenek tagjai a munkásbrigádoknak, hogy hathatósabban segíthessék vállalásaik teljesítését. sokat vitatott kérdésként szerepelt, hogy a szocialista brigádok termelési vállalásai nincsenek megfelelő feltételekkel alátámasztva, ezért szorgalmazták a gazdasági irányítók és a brigádok közötti kétoldalu szerződések kötését. általában erőteljesen hangsúlyozták a gazdasági vezetők felelősségét a versenymozgalom sikeréért. többen szükségesnek tartják a brigádvállalások színvonalának emelését, mert ellenkező esetben egyesek könnyen jutnak a szocialista címhez, s hátrányos helyzetbe kerülnek az önmagukkal szemben igényesebbek.

dr. bakos zsigmond és konrád istván, a szakszervezet titkára foglalta össze a vita tanulságait, majd az értekezlet részvevői ajánlásokat fogadtak el a szocialista brigádvezetők IV. országos tanácskozására, amelyre 45 küldöttet választottak. a tanácskozás alkalmából 52-en részesültek a „könnyűipar kiváló dolgozója”, kitüntetésben, nyolcan kapták meg az élenjáró szakszervezeti munkát elismerő arany és ezüst, ketten pedig a kisz kb aranykoszorus jelvényét. ugyancsak ketten kapták kézhez a kisz kb dicséret oklevelét./mti/

--

bb 55. ünnepi megemlékezés a koreai néphadseregről

1972. február 8.

i vt/tr/ny zs hgy

a koreai néphadsereg megalakulásának 24. évfordulója alkalmából a magyar honvédelmi szövetség budapesti vezetősége és a magyar néphadsereg központi klubjának parancsnoksága kedden műsoros ünnepséget rendezett az uvaterv székházában. az egybegyűlteket, - akiknek sorában ott volt pak gjong szun, a koreai népi demokratikus köztársaság budapesti nagykövete is - kelemen győző, az mhsz budapesti titkára üdvözölte, majd kolta vilmos vezérőrnagy mondott beszédet. felszólalt han csol fővezredes, a kndk nagykövetségének katonai és légügyi attaséja is.

az ünnepség második részében a magyar néphadsereg vörös csillag érdemrenddel kitüntetett művészegyüttése adott nagyszerű műsort. /mti/

16.05/ny

--

-41-

MA 1605

bb 52. csaknem 11 milliárd forinttal gazdálkodik a főváros az idén - ülést tartott a fővárosi tanács

1972. február 8.

1 hi/pá-ju zs hgy

Budapest 1972. évi fejlesztési programját, a tanácsi intézmények költségvetését tárgyalta kedden az újvárosháza dísztermében a fővárosi tanács. az erről szóló előterjesztést - szépívölgyi Zoltánnak, a fővárosi tanács elnökének megnyitóját után - Kőmíves István elnökhelyettes ismertette.

Elmondta, hogy ebben az évben csaknem 11 milliárd forinttal gazdálkodik a főváros. az idei terv középpontjában - összhangban a IV. ötéves fejlesztési feladatokkal - változatlanul a lakásépítés áll. ebben az esztendőben - a tavalyihoz hasonlóan - 15 ezer lakás építését irányozták elő. ebből - nem számítva a múlt évről áthuzódó mintegy 800 családi otthon - 7930 tanácsi és szövetkezeti lakás lesz. ez a mennyiség magában foglalja a szobabérlők házában kialakítandó több mint 500, egy- és kétszemélyes otthon is.

a mostani tervidőszak első szakaszának - így ennek az esztendőnek is - egyik feladata a szanálások meggyorsítása, újabb építési területek felszabadítása érdekében. 1975-ig egyébként négy lakótelepi építkezés fejeződik be: Újpesten a Bajcsy-Zsilinszky ut, a X. kerületben a Mádi utca, valamint a Kőbányai első ütem, a XXI. kerületben a Csepeli második ütem lakóépületeit hozzák tető alá. ugyanakkor nagyobb összefüggő építkezések indulnak Békásmegyeren, Saslalom, megkezdik a Józsefváros, Kőbánya, Pesterzsébet második ütemének, továbbá Csepel harmadik ütemének az építkezését. három lakótelepen Józsefvárosban, Kelepföldön, Csepelen négy magasház készül el 687 lakással, hozzá fognak új hasonló épület alapozásához, ahol összesen csaknem 1200 család talál majd otthon. a befejeződő lakások túlnyomórészt házigyári technológiával, közepmagas és magas kivitelben készülnek. tovább javul a lakások korszerűsége; az új otthonok korszerűbb: beépített szekrény és konyhabutor, továbbá központi fűtés és melegvíz.

a beszámoló felhívta a figyelmet arra, hogy a kapcsolódó létesítmények ebben az évben még nem követik a lakásépítkezések ütemét, s a lemaradások pótlása is csak a mostani tervidőszak második felében várható, egyébként a tanácsi lakásokhoz az idén 90 általános iskolai tantermet, 350 óvodai, 200 bölcsődei helyet, továbbá összesen 11 ezer négyzetméter alapterületen különféle kereskedelmi és szolgáltató egységeket létesítenek.

/ folyt. köv. /

16.00/10

M 16⁰⁰

-42-

bb 52. / csaknem... 1. folyt./-ju

az ingatlankezelés ez évi programja összességében valamivel szerényebb a tavalyinál. ennek ellenére a teljes felújításban részesülő épületek száma 15 százalékkal, a lakásoké 30 százalékkal gyarapodik. végeredményben a tervezett teljesítmény értéke mintegy 32 százalékkal lesz nagyobb, amit különösen a lakás- és helyiségbérek emelkedése tesz lehetővé, továbbá az, hogy az ingatlankezelő vállalatok fokozzák a saját erőből végzett javításokat. átmeneti lakások építésére csaknem 100 milliót költenek.

a fővárosi közműveknél is lényeges fejlesztést ígér az idei program. a vízvezetékes lakások száma 15 ezerrel növekszik, a vízszolgáltató kapacitás fejlesztésére mintegy 70 kilométer hosszban új vezeték fektetnek le. a fővárosi csatornák hossza 20 kilométerrel bővül, s újabb 15 ezer családi otthont kapcsolnak a városi csatornahálózatba. ez évben befejeződnének a Kőbányai és a Rákoskeresztúri főgyűjtő-csatorna munkálatai, valamint a III. kerületben lévő rádl árok rendezése. a háztartási gázfogyasztók száma az idén 13 ezerrel növekszik. a termelt városi gáz mennyisége az eddigi évi 595 millió köbméterrel szemben 625 millió köbméter lesz. a Duna-bal parti földgáz-gérvízvezeték kiépítése a múlt évben befejeződött, a leágazások az igényeknek megfelelően folyamatosan épülnek. a távfűtő hálózat 15 kilométerrel bővül s ez újabb 10 ezer lakás kényelmét biztosítja majd.

1972-ben a budapesti tömegközlekedésben is némi fejlődés várható. a személyszállítás nagyobb arányú korszerűsítését egyelőre hátráltatja az utasok erőteljes átáramlása a villamosról az autóbuszra: becslések szerint a villamoson utazók száma az 1960. évi 64 százalékról ebben az évben mintegy 49 százalékra csökken, ugyanakkor az autóbuzson közlekedők aránya 10 százalékkal növekszik. új járművek beszerzésével a salajtevéseket nem lehet teljesen pótolni, s a létszám-problémák csökkenése is csak mársékelte javult hoz majd.

a felszíni közlekedés fejlesztése - a nagy ráfordítások ellenére - nem hoz kellő eredményt a közúti járművek - főleg a személygépkocsik - számának rohamos növekedése miatt. ezért az idén is nagy ütemben folytatják a metróvonalak kiépítését. a tervek szerint az év végéig megindul a forgalom a Deák-tér-déli pályaudvar közötti szakaszon, s elkészül a hozzákapcsolódó Batthyány téri hűvöcseri csatlakozás. ugyancsak a metróhoz fűződően befejeződik az Őrs vezértér rendezése és a magyar Jakóbinusok terének átépítése. a folyamatban lévő munkákak között jelentős még a XX. kerületi Ócsai uti, Kőbányán a Jászberényi uti közúti felüljáró építése, mindkettő a jövő évben készül el.

/ folyt. köv. /

16.05/10

- 43 -

M 16⁰⁰

bb 52. / csaknem ... 2. folyt./-ju

számos új intézmény létesítése, a betegellátás további korszerűsítése jelzi a főváros egészségügyének fejlődését. a fekvő-betegeket ellátó intézmények ágyszáma 184-gyel nő, a weil emil kórházban ugyancsak 124 ágyas pavilont létesítenek, s 30-30 fekvőhelylyel gyarapszik a mexikói uti és a róbert károly körüti kórház. a délpesti kórház építése - mint az ülésen megemlítették - az idén nem kezdődik meg. felülvizsgálták ugyanis a kórház beruházási programját, s több mint 200 millió forinttal csökkentették a költséget. most a terveket újból átdolgozzák, emiatt az alapozást csak a jövő évben kezdik meg.

a járóbetegellátásban is jobb feltételeket teremtenek. befejeződik a gyáli uti, a tétényi uti, a ferihegyi uti szakosított rendelőtintézetek építése, valamint a perterzsébeti rendelő bővítése. tizenhárommal gyarapszik az orvosi körzetek száma, ezen belül négy gyermekorvosi körzetet alakítanak ki. problémát jelent a lakótelepi orvosi rendelők építésének elhúzódása, ezért átmenetileg lakásokban rendelnek az orvosok. a bölcsödei helyek száma ebben az évben 600-zal növekszik, ennek csaknem a fele az új körzetekben valósul meg. a xvii. kerületi szociális otthon befejezése 1974-ben várható. a beruházási költségek növekedése miatt a budafoki szociális otthon építése a következő öt éves tervidőszakra marad.

számottevő összegeket fordít a főváros ebben az évben is az oktatásügy céljaira. az óvodák befogadóképességét 2375 hellyel növelik, ezek nagyobb része - több mint kétezer a kerületi tanácsok és az üzemek támogatásával valósul meg. a lakásépítkezésekhez kapcsolódóan pedig 350 gyermek részére elegendő új intézményt rendeznek be. az általános iskolai ellátás az év során tovább javul a mintegy 130 ezred budapesti tanulólétszám a számítások szerint nem változik lényegesen, ugyanakkor a terv 110 új osztályterem létesítést vesz számításba. az egy osztályteremre jutó diákok száma a mostani 35,3-ról 34,6-ra csökken, az általános iskolai napközeliellátásban részesülők aránya tovább növekszik, s már ebben az évben megközelíti a iv. ötéves tevrre előirányzott 38 százalékot. középiskolai vonatkozásban az oktatás feltételeit tovább javítja majd az év során létesülő hét műhelyterem. a mostani tanévben az általános iskolát végzők száma mintegy ezerrel csökken, ez lehetőséget ad majd a továbbtanulási igények jobb kielégítésére.

/ folyt. köv. /
16.20/ju

NA 16^{sz}

- 44 -

bb 52. / csaknem ... 3. folyt./-ju

ami a kereskedelem fejlesztését illeti, a hálózat bővítést a gyorsan növekvő áruforgalomhoz igazítják. az ellátatlan területek üzlethálózat-építkezéseire 11 millió forintot költenek, s a tanácsai támogatás mellett a vállalati saját források és a minisztériumi támogatás is számottevő. a tanácsai kiskereskedelmi üzlethálózata ebben az évben összesen mintegy 20 ezer négyzetméter alapterületű új egységgel bővül. a batthyány téri vásárcsarnok átépítésére 5 millió forintot szánnak.

a lakosság részére végzett ipari, kereskedelmi és áruszállítási szolgáltatásokban a vállalatok, szövetkezetek új, korszerűbb módszerek bevezetését, elterjesztését tervezik. a fővárosi javító-szerelőipari vállalat márciustól átalánydíj fizetése ellenében - havi 50 forintért - vállalja minden olyan készülék és berendezési tárgy karbantartását, amelyeknél a javítási költség fele a lakót terheli. a gelka havi 15-45 forintos átalánydíj ellenében a televízió készülékek karbantartását és javítását vállalja, vagy díjmentesen, vagy egyes alkatrészek árának térítése mellett. a háztartási gépek karbantartására a rávisz szövetkezet készült fel.

a patyolat a lakosság igényeinek megfelelően tovább szélesíti az ágyneműkölcsönzést: ebben az évben már körülbelül 15 ezer garnitúrát kölcsönöz. a szolgáltatásokban minőségi javulást hoz majd az önkiszolgáló textiltisztító- mosó- és vegytisztító-szalók létesítése, a gépkocsijavításban a kisebb kapacitású szervizek és mosóüzemek fejlesztése.

a tanácsülés a főváros ézvi fejlesztési és költségvetési tervét megvitatta, s kőmives istván válasza után jóváhagyta.

ezután szépölgyi zoltán tájékoztatta a tanácsulást az európai fővárosok vezetői budapesti találkozójának előkészületeiről a főváros ugyanis 1972-73ban emlékezik meg buda, pest és óbuda egyesítésének, s budapest fővárossá nyilvánításának 100. évfordulójáról. a centenáriumi megemlékezések egyik jelentős eseményeként budapesti találkozóra hívják meg az európai fővárosok vezetőit. a találkozás lehetőséget ad arra, hogy a kontinens fővárosainak vezetői véleményt cseréljenek a legfontosabb városrendezési- és fejlesztési kérdésekről, elősegíti a kölcsönös problémák, gyakorlati tapasztalatok megbeszélését. a találkozó tervezett időpontja: 1972. szeptember 26-28.

/ folyt. köv. /

16.30/ju

dvf 17^{sz}

- 45 -

bb 52. / csaknem ... 4. folyt./-ju

a centenáriumot egyébként más jelentős események is emlékeztetessé teszik majd. a margit-sziget déli bejáratánál felavatják pest-buda egyesítésének emlékművét; a budapesti történeti múzeum kiállító helyiségében centenáriumi tárlat nyílik meg; az egyesített főváros első közgyűlésének 100. évfordulóján ünnepi tanácsülés méltatja majd a centenárium jelentőségét, összegezi budapest 100 éves fejlődését.

végül bejelentették az ülésen, hogy a legutóbbi választás óta kilenc kerületi választókerület elhalálozás, illetve lemondás miatt megüresedett; a fővárosi tanács az időközi választást március 12-re tűzte ki. /mti/

1973. október 25.én tudományos ülésszakot rendeznek, 1973 november 17.én, a tényleges egyesítés 100. évfordulóján
bb 51. kigyulladt a szerszámraktár - két munkás súlyos füstmérgezését szenvedett

vid/fm-ju la

1972. február 8.

kedden esztergomban tűz keletkezett a komárom megyei állami építőipari vállalat egyik munkahelyén. az autóbuszról átlakított szerszámraktárban szabálytalanul fűtöttek. benzines bitument égettek az olajkányhában, s ennek következtében tűz keletkezett. a raktárban erősen ittas állapotban aludt csordás józsef 46 éves és bognár jános 32 éves somogy megyei lakos, a megyei építőipari vállalat dolgozó. miután a raktár kívülről volt lelakatolva, nem tudtak kimenekülni. a tüzet a kötetben dolgozó munkások vették észre, rögtön hozzáláttak az oltáshoz, de arról nem volt tudomásuk, hogy emberek is tartozkodnak a raktárban. csak később figyeltek fel nyöszörgésükre. végül is trompos ferenc és kenthoffer károly munkások mentették ki őket. csordás józsefet és bognár jánost súlyos, de nem életveszélyes füstmérgezéssel, illetve égési sebekkel szállították a kórházba. /mti/

16.38/ju

- 46 -

MA 1775

bb 54. emlékezés petőfi sándorra születésének 150. évfordulóján
- dr. orbán lászló sajtótájékoztatója

t szö/tm/ny zs hgy

1972. február 8.

1973. január 1-én lesz petőfi sándor születésének 150. évfordulója. a jubileum méltó megünneplésére alakult petőfi emlékbizottság nevében kedden a parlament gobelintermében dr. orbán lászló, a művelődésügyi miniszter első helyettese tájékoztatta a sajtó képviselőit a kiemelkedő hazai és külföldi eseményekről. lakatos ernőnek, a kormány tájékoztatási hivatala általános elnökhelyettesének bevezető szavai után dr. orbán lászló egyebek között rámutatott:

- az évfordulót a valódi örökösök jogán és gondosságával szeretnénk megünnepelni. méltón petőfihez, halhatatlan költészetéhez és azokhoz az eszmékhez, amelyekért élt. legyen ez az emlékezés újabb alkalom arra, hogy a forradalmár költő hagyatékát még teljesebben a szocializmust építő magyar nép tömegeinek közkincsévé tegyük. azt is célul tűztük ki, hogy költészetének, egész életművének forrásából és példájából ne csupán magunkat részesítsük, hiszen petőfi nemcsak a miénk, hanem minden szabadságszerető népé, mindenkié, aki korunkban a haladás oldalán tevékenykedik.

a petőfi emlékbizottság, a hazafias népfront a kommunista ifjúsági szövetség és a magyar írók szövetsége 1973. január 1-én este, petőfi születésének 150. évfordulóján, reprezentatív emlékünnepséget rendez az erkel színházban. a nagyszabású események közé tartozik, hogy a hazafias népfront és a kisz 1973. március 15-én a magyar nemzeti múzeum előtt felvonulással, ünnepélyvel adózik a forradalmár költő emlékének. országsszerte megkoszorúzzák a petőfi szobrokat, emléktáblákat. kiskőrösön, petőfi szülőhelyén még az idén, december 30-án ünnepi tanácsülést és emlékünnepséget rendeznek, másnap az ifjúság fáklyás felvonulással tiszteleg a nagy költő emlékének. a magyar írók szövetsége a következő esztendő első negyedében emlékülést tart. 1973. áprilisában, a költészet napját petőfi szellemében rendezik, s ezzel összekapcsolva szervezik meg hazánkban az európai költői konferenciát, várhatóan mintegy 80 résztvevővel. összettel számos petőfi-fordító bekapcsolódásával tartanak műfordítói konferenciát. az irodalomtörténeti társaság 1972. végén és 1973-ban a petőfi emlékhelyeken vándorgyűléseket rendez. a petőfi-hagyomány ápolásának jegyében szervezik 1973. nyarán a sorra kerülő második anyanyelvi konferenciát.

/folyt köv/

-47-

MA 1775

bb 54. / emlékezés1.folyt/n

méltóképpen készül petőfi születésének megünneplésére a magyar tudományos élet is. a magyar tudományos akadémia az 1973. első felében esedékes tisztújító közgyűlése alkalmából a nyelv- és irodalomtudományok osztályának, valamint a történettudományi osztálynak reprezentatív tudományos ülészakát rendezi meg. ugyancsak a közvetkező esztendő első felében a magyar tudományos akadémia nemzetközi szimpoziumot szervez „petőfi és kora,, címmel.

a hazai művészeti élet valamennyi területén jelentős alkotásokkal, rendezvényekkel, kiállításokkal adóznak petőfi emlékének. pátzay pál szobrászművész életnagyságu petőfi-szobrot készít, a petőfi irodalmi muzeum emlékkiállítást állít össze, a haditörténeti muzeumban pedig felújítják az 1848-49-es kiállítást. mintegy 100.000 példányban készítik el a történelmi emlékbizottság 1942-ben kiadott kis jelvényének másolatát.

a thália színház felújítja petőfi: tigris és hiéna című drámáját, ugyancsak a társulat mutat be illyés gyula összeállításában egy petőfi-dokumentum drámát. az irodalmi színpad elkészítette „ az apostol,, színpadi adaptációját, amelyhez szokolay sándor ír zenét. a déryné színházban és a debreceni csokonai színházban egyaránt bemutatják a helység kalapácsának simon istván által elkészített színpadi változatát. a kecskeméti katona józsef színházban fekete sándor petőfiről írt drámájának bemutatójára készülnek. emlékestet rendeznek az egyetemi színpadon, az irodalmi színpadon, valamint az odry színpadon is.

a filmművészet is számos alkotással készül a jelentős jubileumra. jankovich marcell 90 perces rajzfilmjét a jános vitéz alapján forgatja. ranódy lászló a helység kalapácsából készít játékfilmet. „ a ma petőfije,, címmel kolonits ilona dokumentumfilmet állít össze, „ petőfi forradalmisága és internacionalizmusa „ címmel pedig népszerű tudományos kisfilm kerül moziba. emellett számos korábbi játék- és dokumentumfilmet, tv-alkotást is felújítanak.

az országos filmharmónia reprezentatív hangversenyeket rendez a fővárosban és vidéken, s egyben meghívásos pályázatot hirdet petőfi-dalok komponálására. reprezentatív nagy lemezt bocsát ki petőfi sándor életéről a magyar hanglemezgyártó vállalat, egy másik lemezen pedig ascher oszkár előadásában a helység kalapácsa lesz hallható.

/folyt köv/

-48-

NA 1720

bb 54. / emlékezés.....2.folyt/ny

az ifjúság, petőfi forradalmi örökségének mai nemzedéke ugyancsak méltóképpen adózik a költő emlékének. valamennyi oktatási intézményben reprezentatív ünnepeket rendeznek március 15-vel összekapcsolva. a forradalmi ifjúsági napok jövő évi ünnepeiben petőfi forradalmisága és az 1848-as forradalom gondolata kap jelentős helyet. a soron következő országos középiskolai tanulmányi versenyre is petőfi-témát tűznek ki. ezen kívül szavalóversenyekkel, műveltségi vetélkedőkkel, irodalmi színpadok, színjátszó csoportok és kórusok versenyével, az országos diáknapok rendezvényein, pályázatokon, emlékturákon juttatják kifejezésre petőfi szellemének ma is eleven hatóerejét.

petőfi sándor emlékének határainkon túl is tisztelettel adóznak. a béke világtanács máris úgy döntött, hogy a petőfi évfordulót felveszi következő évi megemlékezései közé. a baráti szocialista országok fővárosaiban, tovább kijevben, pozsonyban, több erdélyi városban, bécsben, párizsban, rómaiban emlékesteket szerveznek. moszkvában a petőfi irodalmi muzeum figyelemre méltó kiállítással mutatkozik be a szovjet közönség előtt. de további petőfi-tárlatok színhelye lesz több más európai szocialista ország is, valamint néhány nyugat-európai város, ezen kívül kuba, szíria, az egyiptomi arab köztársaság, algéria, tunisz, india, chile, peru, equador és venezuela.

az ukrán írószövetség és az ukrán baráti társaságok szövetsége, a bolgár kulturális kapcsolatok magyar szekciója, az olasz-magyar kulturális központ petőfi emlékbizottságot alakít, s várhatóan emlékbizottság alakul párizsban is.

az európai szocialista országok petőfiről szóló filmeket mutatnak be, a külföldi szervek, bizottságok, baráti társaságok petőfi-verseket és petőfiről szóló tanulmányköteteket adnak ki. ennek jegyében jelent meg mintegy 300.000-es példányszámúban a szovjetunióban egy újabb petőfi-kötet. a magyar könyvkiadás a petőfi évforduló alkalmából ugyancsak számos kötetet lép az olvasók elé.

a magyar posta petőfi emlékbélyeget bocsát ki, a magyar nemzeti bank pedig arany és ezüst pénzérmeget jelentet meg.
/mti/

-.-
-49-

NA 1720

bb 56. sötétek az utcák - hibás reklámok rontják a városképet - napirenden: a közvilágítás - vita az omfb koncepciójáról

t bé/pá-ju 1e hgy

1972. február 8.

Milyen a közvilágítás napjainkban, és milyennek kellene lennie? - erre a kérdésre adott választ az országos műszaki fejlesztési bizottság széleskörű koncepciója, amelyet kedden vitattak meg a technika házában a magyar elektrotechnikai egyesület vezető szakemberei. a felmérésben és az elemző munkában résztvettek a különböző gyártó és üzemeltető vállalatok, intézmények vezetői is. mint megállapították, napjainkban a közvilágítás nem megfelelő, nem elegendő világosak az utcák a fővárosban, és még kevésbé a vidéki településeken. a fényforrások mennyisége és minősége megfelelő, erről az egyesült izzó gondoskodik kifogásolható azonban a lámpatestek minősége, mert ezeket hiányos műszaki felkészültségű üzemekben állítják elő. az egyre szennyezettebb városi levegőben a lámpatestek hamar tankremennek, néhány hónap alatt olymértékben piszkolódnak, hogy 50 százalékra csökken világító képességük. gyakran a különböző világító reklámok is, amelyek hamar betűhiányossá válnak és így rontják a városképet. egyébként, mint a vitában is elhangzott, egyes utcaárványok, így például a József Attila utcában, már megvalósították az ideális világítást, problémát okoz azonban, hogy a csatlakozó utcák még sötétek, és a fény-különbség rontja a látási viszonyokat.

a tapasztalatokat összegezve az országos műszaki fejlesztési bizottság szakemberei kidolgozták azokat a javaslatokat, amelyekkel lényegesen javíthatnák a közvilágítást. a javaslatok között első helyen áll, hogy hozzanak létre közös koordinációs bizottságot. a bizottság feladata lesz majd a jelenleg tanácsi hatáskörbe tartozó közvilágítási munkálatok összehangolása a gyártó és üzemeltető cégek tevékenységével. az egyesült izzó-nak ajánlják, hogy bővítse ki termék választékát, és kezdje meg a nagynyomású nátriumlámpák gyártását is, amely külföldön már tért hódít. a sárgafényt adó lámpa javítja a látási viszonyokat a ködben is.

felhívták a figyelmet, hogy a közvilágítás tervezésének szoros kölcsönhatásban kell lennie az utburkolatok tervezésével. hiszen mint hangoztatták, az utburkolatok színe jelentősen befolyásolja a fényforrások hatékonyságát. a világos utburkolatu szakaszon kisebb erősségű világítás szükséges, mint a sötétben.

megvitatták azt is, hogy milyen hazánkban a városi főutvonalak ideális megvilágítottsága. mint mondták, a jelenlegi szabványok 25 lux-ban határozzák meg, az igények azonban ennél magasabbak, s a szakemberek véleménye szerint el kellene érni a 30-40 luxot. az elmúlt év őszén a barcelonai világítástechnikai konferencián már 100-120 luxos megvilágításról beszéltek. ezt azonban a magyar szakemberek túlzásnak tartják. /mti/

17.00/ju

- 50 -

NA 1730

bb 58. matkópusztai fafaragó kiállítása a gyárban

vid/fm-ju la

1972. február 8.

a kecskeméti konzervgyárban kedden megnyitották polyák ferenc 26 éves matkópusztai fafaragó kiállítását. gyermekkorában, jószágőrzés közben készítette az első cifra pásztorbotokat, fafigurákat, s a ritkuló homokhátsági tanyavilág embereinek életét ábrázoló műveit ma már bács-kiskun megye szerte ismerik. utjabban érdekes megbízatásoknak tesz eleget. a városföldi állami gazdaság kisz-szervezetének „almaszüretelők”, címmel domborművet készített, jelenleg pedig az orgoványi rákóczi termelőszövetkezet névadója, rákóczi ferenc szobrát faragja ki fából. /mti/

--

bb 59. a közművelődési intézmények szerepe az ifjúság nevelésében - megkezdődött a megyei művelődési-központ igazgatók országos értekezlete

t nn/fk-ju zs la

1972. február 8.

kedden, a fővárosi művelődési házban megkezdődött a megyei művelődési központ igazgatók és népművelési tanácsadó vezetők munkaközösségének országos értekezlete. a tanácskozás első napján „a közművelődési intézmények szerepe az ifjúság nevelésében”, címmel nádor györgy, az országos ifjúságpolitikai és oktatási tanács titkára tartott vitaindítót.

- az ifjúság nevelésében a család, az iskola és a munkahely mellett a művelődési intézményeknek is jelentős szerepet kell vállalniuk - állapította meg. a kisz viii. kongresszusának határozatait, valamint az ifjúsági törvény végrehajtása konkrét feladatként jelentkezik az ifjúsággal való foglalkozásokban. éppen ezért napjainkban a művelődési otthonok célkitűzéseinek meghatározásában nem annyira a „mit”, hanem a „hogyan”, a fő kérdés, azaz megtalálni azokat a módszereket, utakat, formákat, amelyekkel a legcélravezetőbben, a leghatásosabban bevonhatók a tizen- és huszonevűek a korszerű önművelésbe.

/ folyt. köv. /

17.15/ju

- 51 -

NA 1800

bb 59. / a közművelődési ... 1. folyt./-ju

a művelődési házaknak tulajdonképpen az ifjúság házáinak kell lenniük, hiszen jelenleg a művelődési otthonok látogatóinak több mint 70 százaléka fiatal ember. a felmérések tanúsága szerint az idelátogató fiúk és lányok többsége főleg a szórakoztató rendezvényeket, mulatságokat keresi fel. még százezres fővárosi kerületekben sem ritkák a „fehér foltok”, ahol csak 1000-1500 fiatal jár rendszeresen a különféle rendezvényekre.

az elmúlt években mintegy 3 ezer ifjúsági klub született. az önkormányzat bevezetése, a saját vezetőség választása, valamint az öntevékenység térhódítása biztató előjel a sokoldalú, harmónikus művelődés feltételeinek megteremtésére. az ilyen jellegű művelődési intézmények ugyanakkor számokban ki nem fejezhető haszonnal is járnak: fontos ötvözői a közösségi életnek.

a fiatalok érdeklődésének felkeltésében, - azon túl, hogy nem szabad lemondani a zenés, kifejezetten szórakoztató jellegű programokról, ismerkedési estekről sem, - különösen sokat jelentene a különféle kedvezmények bevezetése. ezáltal mód nyílna az állandó törzsközönség kialakítására, arra, hogy a klub látogatói valóban sajátjuknak érezzék intézményüket. a közeljövőben az országos ifjúságpolitikai és oktató tanács irányelveket bocsát ki az eddig kisz-kezelésben működött ifjúsági intézmények, ifjúsági parkok, ifjúsági házak működésére vonatkozóan, amelyek 1972-ben a tanácsok gondozásába kerültek.

az országos ifjúságpolitikai és oktatási tanács titkárnak beszámolóját követően a megyei művelődési központok igazgatói ismertették tapasztalataikat. az értekezlet szerdán folytatja munkáját. /mti/

--

bb 60. berlinbe utazott czinege lajos

tm-ju zs la

1972. február 8.

czinege lajos vezérezredes, honvédelmi miniszter és kísérete kedden elutazott berlinbe a varsói szerződés tagállamai honvédelmi miniszterei bizottságának soron következő ülészkára. /mti/

--

17.25/ju

- 52 -

MA 1801

bb 57. igények szerinti differenciált ellátás, bolti munka magasabb színvonalon - a belkereskedelem szocialista brigádvezetőinek tanácskozása

tol/tr/ny ie la

1972. február 8.

a belkereskedelemben 13.000 szocialista brigád dolgozik, tagjainak összlétszáma megközelíti a 120.000-et az összdolgozók 30 százalékát. képviselőjükben 400 küldött tanácskozott kedden a medosz székház színháztermében.

amint szurdi istván belkereskedelmi miniszter vitaindító-jában elmondotta, a belkereskedelemben a brigádmozgalom egyik fő feladata: egyre emelkedő színvonalon biztosítani a fogyasztók ellátását. az idén körülbelül 9-10 százalékkal nőtt a kereskedelmi áruforgalom, a belkereskedelem 1972-ben várhatóan csaknem 170 milliárd forint értékű forgalmat bonyolít, mintegy 17 milliárd forinttal nagyobb, mint a múlt esztendőben. megnövekedett feladatainak a kereskedelmi dolgozók akkor tudnak megfelelni, ha az eddigieknél jobban alkalmazkodnak a különböző vásárlói rétegek sajátos igényeihez. a jobb ellátás biztosításában a szocialista brigádoknak döntő szerepük van: résztvesznek a kereskedelmi munka egész folyamatában a beszerzéstől az értékesítésig. ilyenformán napról-napra nyomon kísérik a fogyasztók észrevételeit, kellő módon alakíthatják a kereskedelem gyakorlatát. arra kérte a szocialista brigádokat, hogy munkájuk során tekintsék magukat a fogyasztók képviselőjének is, s minden erejükkel segítsék elő, hogy boltjukból a vásárló elégedetten távozzék. következetesen jelezzék a vásárlási igényekkel összefüggő tapasztalataikat az üzlet, a vállalat gazdasági vezetőivel, és kérjék számon, mi történt észrevételeik nyomán. a miniszter hangsúlyozta, hogy a kereskedelmi költségek csökkentésének egyik módszere a vállalati, bolti munka jobb megszervezése, a korszerűbb kiszolgálási formák széleskörű bevezetése, valamint az új technika erőteljesebb alkalmazása.

a szocialista brigádmozgalom, s általában a dolgozók jó munkája egyre javuló feltételekre alapozódhat: az élelmiszerkereskedelemben például, ahol még mindig nagyarányú a fizikai munka, központi anyagi támogatással bevezetik a konténerek alkalmazását. a vendéglátásban erőteljesen gépesítik a konyhai munkát, javítják a szellőztetést. főként a tüzelőanyagkereskedelemben a legkorszerűbb berendezésekkel tovább gépesítik a rakodást.

/folyt köv/

-53-

: MA 1810

bb 57. / igények szerinti....folyt/ny

több százmillió forintot fordítanak a fizikai munka megkönnyítésére, főként azért, mert mint köztudott, a belkereskedelemben 70 százalékos a nődolgozók aránya. a szocialista brigádoknak nagy szerepük lehet az új technika bevezetésében is. ez egyébként előfeltétele a munkaidő csökkentésének is, melynek módjára, fokozatos bevezetésére már a szakszervezet vezetőivel közösen javaslatokat dolgoztak ki. az elmúlt négy esztendőben 20 százalékkal emelkedett és az ötéves terv során várhatóan még további 15 százalékkal nő a kereskedelmi dolgozók személyi jövedelme.

a kereskedelmi dolgozók többsége fárasztó, idegileg nagy megterhelést jelentő munkát végez, a régi boltokban gyakorta kedvezőtlenek a munkakörülmények. a szocialista brigádok azonban könnyíteni tudnak az új dolgozók helyzetén, ha olyan kollektív légkört teremtenek, hogy a nehezebb körülmények ellenére sem kívánkoznak elmenni máshová, s kitartanak a helyzet javulásáig.

dr. molnár frigyos, a szövetség elnöke és nagy lászló, a kpvdz titkára fűzött korreferátumot a vitaindítóhoz. dr. síklós jános a szot elnöksége, török imre a kisz kb intéző bizottsága nevében szólt a megjelentekhez, majd négy szekció alakult: külön-külön tanácskoztak az élelmiszerkereskedelem és felvásárlás, az iparcikk- és a ruházati kereskedelem brigádvezetői, külön a vendéglátók, valamint az ipar és a szállítás területén tevékenykedő kereskedelmi dolgozók. összesen csaknem félszázán mondották el észrevételeiket, javaslataikat, amelyekben nagy hangsúlyt kapott a szocialista brigádok példamutatása munkában, társadalmi kapcsolatok tekintetében egyaránt. kérték a gazdasági vezetők támogatását a vállalatokban kitűzött célok megvalósításához, hangsúlyozva, hogy a vásárlói kereslet megfelelő szintű kielégítése egyúttal mind a dolgozók, mind a vállalat, személyes, érdeke is. a szekcióvezetők beszámolója után szurdi istván foglalta össze a tanácskozás tanulságait.

az értekezleten 81 küldöttet választottak a szocialista brigádvezetők 1v. országos tanácskozására.

az esemény alkalmából huszan részesültek a belkereskedelem kiváló dolgozója, 15-en kiváló szövetkezeti dolgozó kitüntetésben, egy küldött vette át a könnyűipar kiváló dolgozója kitüntetést, ketten kaptak kisz érdemérmét, illetve aranykoszorús jelvényt, hárman vették át a kisz kb. dicsérő oklevelét, további 20 dolgozó pedig a jutalomüdülésre szóló beutalót./mti/

17.40/ny

-54-

NA 1805

bb 62. tizenhat községben van nemzetiségi nyelvoktatás - nemzetiség muzeumot nyitnak komárom megyében - a megyei tanács vb-ülése

vid/fm/ny la

1972. február 8.

husz német és 9 szlovák község van komárom megyében, s ez az összes községnek csaknem a fele. bár ezeket sem kizárólag nemzetiségi lakják, de a becslések szerint 30.000 szlovák, illetve németajku lakos él a megyében. ezért a megyei tanács 1969-ben több hónapig tartó gondos felméréssel, tudományos meg-alapozottsággal megvizsgálta a nemzetiségi lakosság gazdasági, politikai és kulturális helyzetét. az anyag gyűjtésében, összeállításában a nemzetiségi is résztvettek. a vizsgálat megállapította, hogy a megyében egészében és részleteiben is megvalósul a párt és a kormány nemzetiségi politikája. ez jól kifejezésre jutott a nemzetiségi lakosság politikai hangulatában is. a vizsgálat anyagát annakidején tanácsülésen, népfrent-üléseken is megvitatták. a megyei tanács 16 pontból álló határozatot hozott arra, hogy a továbbiakban még sokoldalubban támogassák a nemzetiségi politika érvényesülését.

a megyei tanács keddi végrehajtóbizottsági ülésén - amelyen a népfrent megyei bizottságának elnöksége is résztvett - számbavették, hogyan teljesítették a határozatot. a tapasztalatok összegezését ismét széles körű vizsgálat előzte meg. 25 községben értékelték a helyzetet a népfrent- és tanácsi aktívák. valamennyiük egybehangzó véleménye alapján szögezhetők le a végrehajtó bizottsági ülésen is, hogy a párt és a kormány nemzetiségi politikája zavartalanul érvényesül a megyében. a tanácsi határozat után nőtt az érdeklődés a nemzetiségi problémák iránt, és ez jelentős szemléletváltozást, magabiztosságot és fejlődést hozott a nemzetiségi lakosság körében. a községek többségében nőtt a nemzetiségi aránya a helyi párt- és vezetéseiben. jelentős eredményeket értek el kulturális téren. ma már öt óvodában van nemzetiségi oktatás, míg 1969-ben 13 községben 53 tanulócsoportban oktattak nemzetiségi nyelvet, most 16 községben a 64 tanulócsoportban 1286 gyermek tanul. jelentősen gyarapodott a községi könyvtárak nemzetiségi könyvtáránya.

a megyében számos országos hírű nemzetiségi együttes működik. az utóbbi években több nemzetiségi művészeti találkozót rendeztek. országos elismerést váltott ki a tavalyi tati országos nemzetiségi találkozó.

/folyt köv/

-55-

17.50/ny

NA 1810

bb 62. / tizenhat községben.....folyt/ny

ezért a nemzetiségi szövetségek elhatározták, hogy a jövőben is tatán rendezik meg az összejövetelt. a népfrentbizottság kezdeményezésére mozgalom indult a megyében a nemzetiségi néprajzi anyagok és tárgyi emlékek összegyűjtésére, ennek eredményeként több nemzetiségi község művelődési házában rendeztek be emlékszobát. a széleskörű gyűjtés lehetővé tette, hogy még az idén megnyissák tatán a tervezett megyei nemzetiségi múzeumot. a megye sokoldalú nemzetiségi munkájának elismeréseként a művelődésügyi minisztérium anyagilag is támogatja ezt. a munkához segítséget nyújtanak a nemzetiségi szövetségek is.

a vb. ülésen határozatot hoztak arra, hogy a megvitatott anyagot ajánlásként tanácsülés elé terjeszik. ugyanakkor felhívják a helyi tanácsok figyelmét: újból tanulmányozzák a korábbi határozatot, hogy még sokoldalubban támogathassák a nemzetiségi politikát./mti/

bb 61. felelősségre vonás a pénzügyi fegyelem megsértéséért

vid-fm/tné-ju la

1972. február 8.

a nógrád megyei tanács végrehajtó bizottsága - a pásztói járási hivatal előterjesztése alapján - felelősségre vonta szurdokpüspöki község tanácsának vb-titkárát, aki a községi felújítási feladatok végzésével kapcsolatban megsértette a pénzügyi fegyelemet. a község a tanács kezelésében lévő napköziotthonos óvoda felújítására 400.000 forintos felújítási keretet kapott. a kivitelezési szerződés módosítása, majd pótmunkák elvégzése következtében a felújítás 411.000 forinttal többbe került az eredetileg megállapított keretnél. a községi tanács végrehajtó bizottságának titkára a fedezetlen költséget a tanács 1971. év végi bevételéből egyenlítette ki. csaknem 100.000 forinttal lépték túl a község klubkönyvtárának felújítási költségeit is. ezenkívül a felújítások kivitelezésénél beruházási jellegű munkákat is végeztetett a tanács.

a megyei tanács végrehajtó bizottsága s szurdokpüspöki tanács vb titkárát írásbeli megrovásban részesítette, s az ügyvel kapcsolatos állásfoglalásában óvja a helyi tanácsok vezetőit hasonló szabálytalanságok elkövetésétől, mert az a jövőben meg nagyobb szigorral fogja elbírálni. igaz ugyan, hogy a szurdokpüspöki tanács vb-titkára a pénzügyi fegyelemet nem saját hasznárára sértette meg, de az ilyen, és ehhez ehhez hasonló költségutalás nemcsak a község, hanem a megye és végső soron a népgazdaság tervezési-gazdálkodási tevékenységét is zavarják. /mti/

17.40/ju

- 56 -

Nr 18²⁰

bb 63. 40 százalékkal több mirelit-áru - a hűtőiparban dolgozó szocialista brigádok tanácskozása baján

vid/fm-ju la

1972. február 8.

kedden baján került sor a magyar hűtőiparban dolgozó szocialista brigádok hetedik országos tanácskozására. a vállalat üzemeltető szocialista brigádvezetőket gulyás béla, a hűtőipari országos vállalat vezérigazgatója tájékoztatta az elmúlt év gazdasági eredményeiről, valamint az ideai feladatokról. e szerint a múlt évben jelentős fejlődést ért el a fiatal iparágú 40 százalékkal nőtt a mirelit-áruk forgalma, s az előző évnél 4,5 százalékkal több került exportra. a növekvő igényeket a célszerű mechanizálással, pontos munkarend-kitakítással követték. országosan 13,8 százalékkal nőtt a termelékenység. a hatékonyabb munkából nagy részt vállaltak a szocialista brigádok. összehangolt munkájukkal segítették az új gyártmányok gyors kifutását, a választék bővítését. a bajai hűtőházban például új készítményként kezdték gyártani a vitaminnal dúsított huskivonat-konzervátumot, a mirelit bajai halászlét, s ugyancsak újdonságként jelentkeztek a külföldi piacon a ,, pásztornyársal,, a pálcikára tűzött máj,- párolt marhahús- és hagymaszalétekből összeállított inyeccséget kedvelik a külföldi fogyasztók. az idén az országos hűtőipar tovább bővíti termelését. a békéscsabai és a dunakeszi új hűtőházak termelésével együtt az idén további 31 százalékkal növekszik a hazai mirelit-áru gyártás. a feladatok végrehajtásában számítanak a szocialista brigádokra, amelyeknek száma tavaly is tovább emelkedett.

a tanácskozáson kitüntetések adtak át, majd a résztvevők üzemlátogatást tettek a bajai hűtőházban. /mti/

a6.sz. bel
a szerkesztőségek figyelmébe!

sl/gg-ju la

1972. február 8.

mai bb 23-as számú hírünk / dr. csanádi györgy bukarestbe utazott.../ címében és második sorában uticélként bukarest helyett kérjük a romániai a megjelölést írni. /mti/

18.15/ju

- 57 -

Nr 18²⁰

bb 64. időjárásjelentés

gg/ny La

1972. február 8.

a meteorológiai intézet jelenti február 8-án, kedden este 20 órakor:

Felhős, enyhe idő

várható időjárás szerda estig: jobbára erősen felhős, párás idő, szórványosan esővel, ónos esővel, mérsékelt, időnként megélnkülő keleti, délkeleti szél. várható legmagasabb hőmérséklet szerdán: plusz 5 és 10 fok között./mti/

--

bb 65. Leégett a miskolci István malom

1 ms/gg/ny La

1972. február 8.

kedden délután Miskolcon kigyulladt a Borsod-Abaúj-Zemplén megyei gabona-felvásárló vállalat István malma. A tűzrendészeti szervek a fegyveres testületek, a munkásőrség, a honvédség és a lakosság segítségével nagy erővel fogtak hozzá az oltáshoz. Személyi sérülés nem történt. az anyagi kár jelentős.

Atűz okának és a kárnak megállapítására a rendőrség tűzrendészeti szakértők bevonásával megindította a vizsgálatot./mti/

--

vbbbb 66. ,, frontos nap,, a mentőknél

1 ms/gg/ny La

1972. február 8.

a budapesti mentőszolgálat ügyeletes főorvosának közlése szerint a mentők forgalmára erősen rányomta bélyegét a kedden a főváros fölött átvonult melegfront: hatására ugrászerűen nőtt a hirtelen rosszullétek és a belsőlik származó halálesetek száma. míg normális napokon legfeljebb 2-3 halállal végződő hirtelen rosszulléthez hívják ki a mentőket, kedden már este 7-ig tíznél több ilyen haláleset fordult elő a fővárosban. érdekes, hogy egyébként, főleg balesetek vonatkozásában viszonylag csendes nap volt, a mentőknek nem kellett különösebb, nagyobb balesetek következményeinek elhárításában segídezniük./mti/

--
-58-

19.50/y

NA 1955

w

pótlás a bb 65. számú hírhez / Leégett a miskolci...../folyt/ny

1 ms/gg/ny La

este fél kilencre a tűzoltóknak sikerült a tüzet lokalizálniok. ekkor már nyílt lángok nem mutatkoztak, elhárult a tűzvész továbbterjedésének veszélye./mti/

--
-59-

v - é g e .

21.25/ny